བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༢༡༣9རབ་བྱུང་རི་ཟླའི་ཆུ་འབྲུག་ལོ། བོད་ཟླ་ 8

ཚེས་ 11 རེས་གཟའ་ལྷག་པ།

ལོ་ 51 ཨང༌། 38 དབུས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བདུན་རེའི་ལས་རིམ་གསར་ཤོག

26th September 2012

གནས་ཚུལ་སྙིང་བསྡུས།

དབུ་མའི་ལམ་ནི།
རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྩ་
ཁྲིམས་ཀྱི་སྒྲོམ་གཞིའི་ནང་ཁྲིམས་མཐུན་གྱི་ཐོབ་
ཐང་ཡོད་པའི་བོད་རིགས་ཡོངས་ལ་མི་རིགས་ས་
གནས་རང་སྐྱོང་གི་གནས་བབ་ཚད་ལྡན་མིང་དོན་
མཚུངས་པ་ཞིག་དགོས།
བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་བཀའ་ཤག་གིས།

Vol. 51 Issue 38 Price Rs. 1

༸གོང་ས་མཆོག་གིས་ཧིན་དུའི་སྟོན་པ་དགའ་བྱེད་ར་མ་ནའི་རྟོགས་བརྗོད་ངོ་སྤྲོད་ཀྱི་མཛད་སྒོ་དབུ་འབྱེད་མཛད་པ།

༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༢ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༢༢ རེས་
གཟའ་སྤེན་པའི་ཕྱེད་ཡོལ་ཆུ་ཚོད་ ༢།༣༠ ཐོག་
རྡ་ས་ས་གནས་ཉེན་རྟོག་པའི་ཐང་ཆེན་ (Police
Ground) དུ་ར་མ་ནའི་རྟོགས་བརྗོད་ཚོགས་ཆུང་
གིས་གོ་སྒྲིག་འོག རྒྱ་གར་ཧིན་དུའི་སྟོན་པ་དགའ་
བྱེད་ར་མ་ནའི་རྟོགས་བརྗོད་ (Ram Katha)
ངོ་སྤྲོད་ཞུ་རྒྱུའི་མཛད་སྒོ་དེ་བཞིན་༸གོང་ས་
༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་དབུ་འབྱེད་
མཛད་ཡོད། རྟོགས་བརྗོད་སྨྲ་བ་སྙན་གྲགས་ཅན་
མོ་རཱ་རི་བྷ་པུ་ (Morari Bapu) མཆོག་
གིས་ཉིན་དགུའི་རིང་ར་མ་ནའི་རྟོགས་བརྗོད་སྐོར་
ངོ་སྤྲོད་གནང་རྒྱུ་ཡིན་འདུག དེ་ཡང་མཛད་སྒོའི་
སྐབས་༸གོང་ས་མཆོག་གིས་བཀའ་སློབ་སྩལ་
དོན། ངོས་ཀྱི་ཆོས་གྲོགས་བླ་ཆེན་མཆོག་སྔོན་མ་
གུ་ཇི་རཱ་ཏིར་ཐེངས་གཅིག་མཇལ་བྱུང། དེ་རིང་
སླར་ཡང་འདིར་མཇལ་རྒྱུ་བྱུང་བར་ཧ་ཅང་དགའ་
པོ་བྱུང། སྔོན་མ་ཐེངས་དང་པོ་ཁྱེད་རང་གི་ས་ཆར་

མཇལ་བ་རེད། དེ་རིང་ཐེངས་གཉིས་པའི་སྐབས་
ངོས་ཀྱི་ས་ཆར་མཇལ་བ་རེད། ཅེས་ཞུ་ཆོག་གི་
རེད། ངོས་རང་སྐྱེས་ཡུལ་བོད་ཡིན་ནའང་མི་ཚེ་

མང་ཤོས་རྡ་སར་བསྐྱལ་བ་རེད།
ངོས་རང་རྡ་སར་མི་ལོ་ ༥༢ རིང་
གནས་སྡོད་བྱས་རྐྱེན་ས་ཆ་འདི་ངོས་ཀྱི་ས་ཆ་ལྟ་

བུར་ངོས་འཛིན་བཞིན་བྱེད་བཞིན་ཡོད། དེར་བརྟེན་
རྡ་སར་གནས་སྡོད་བྱེད་མཁན་ས་གནས་ཡུལ་མི་
ཚོའི་ཚབ་བྱས་ནས་ཁྱེད་རང་ལ་འཚམས་འདྲི་ཞུ་

རྒྱུ་ཡིན། བླ་ཆེན་ཁོང་ནི་རྒྱ་གར་ལ་ལོ་ངོ་སྟོང་གི་རིང་
ནས་ཡོད་པའི་ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་གཟི་འོད་འཛིན་ནས་
སྡོད་མཁན་ཞིག་ཆགས་ཡོད། རྒྱ་གར་འཕགས་

པའི་ཡུལ་འདི་འཛམ་གླིང་གི་ཆོས་ལུགས་རྙིང་ཤོས་
ཐོག་མར་འགོ་འཛུགས་བྱེད་ས་ཆགས་ཡོད། དུས་
ད་ལྟ་ཆ་བཞག་ན། འཛམ་གླིང་འདིའི་སྒང་གི་ཆོས་
ལུགས་གཙོ་ཆེ་བ་ཆ་ཚང་ཡོད་ས་ཞིག་ཆགས་
ཡོད། ཆོས་ལུགས་དེ་དག་ཡུལ་འདིར་ཡོད་པ་ཙམ་
དུ་མ་ཟད། གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་ཆོས་གྲོགས་ཀྱི་
འདུ་ཤེས་སྒོ་ནས་མཉམ་རུབ་ཐོག་གནས་བཞིན་
ཡོད། མཚམས་རེ་རྙོག་གྲ་ཕྲན་བུ་་ཡོང་བཞིན་ཡོད་
པ་ནི་བསམ་ཤེས་ཐུབ་པ་ཞིག་རེད། གང་ཡིན་
བརྗོད་ན། ཆོས་ལུགས་ཚང་མའི་ནང་ཚུལ་མིན་གྱི་
བྱ་སྤྱོད་སྤེལ་མཁན་དེ་འདྲ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོང་གི་
ཡོད། མི་གྲངས་ཐེར་འབུམ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་རྙོག་
གྲ་བཟོ་མཁན་མི་རེ་ཟུང་ཡོང་རྒྱུ་ཡིན་པ་དེ་བསམ་
ཤེས་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡིན། འོན་ཀྱང་སྤྱི་ཡོངས་ནས་
བརྗོད་ན། རྒྱ་གར་ཡུལ་འདི་དེང་སྐབས་འཛམ་
གླིང་ནང་ཆོས་ལུགས་མཐུན་སྒྲིལ་གྱི་མིག་དཔེ་ལྟ་
བུ་ཆགས་ཡོད། ཅེས་བཀའ་སློབ་ཕེབས་ཡོད།

ཕ་རན་སིའི་གྲོང་ཚོས་བྱ་དོར་གནམ་མཚོའི་
གྲོང་ལ་རོགས་རམ་གནང་གཏན་འཁེལ་བ།

བཀའ་བློན་ཁྲི་པའི་ཚབ་ཏུ་སྲིད་སྐྱོང་ཞེས་བཅའ་
ཁྲིམས་བསྐྱར་བཅོས་ལ་སྤྱི་མོས་ཀྱིས་ཐག་
གཅོད་བྱུང་བ།

མཧཱ་གུ་རུའི་འབུམ་ཚོགས་ཚོགས་པ།

༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༢ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༢༠ རེས་
གཟའ་ཕུར་བུའི་ཉིན་རྒྱབ་སྐབས་བཅོ་ལྔ་པའི་
བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གྲོས་
ཚོགས་ཚོགས་དུས་བཞི་པའི་ཐོག་བཅའ་
ཁྲིམས་དོན་ཚན་བཅུ་དགུ་པའི་མཚོན་པའི་
བཅའ་ཁྲིམས་ནང་བཀའ་བློན་ཁྲི་པ་ཞེས་པའི་
ཚབ་ཏུ་སྲིད་སྐྱོང་ཞེས་བསྐྱར་བཅོས་གནང་
རྒྱུར་སྤྱི་མོས་ཐོག་ནས་རྒྱབ་སྐྱོར་ཐོབ་ཡོད།
དེ་ལྟར་ཐེངས་འདིར་སྤྱི་མོས་ཀྱིས་ཐག་གཅོད་
བྱུང་བར་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་གིས་
འཚམས་འདྲི་ཞུས་ཡོད་པ་བཅས།།

༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༢ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡༨ ཉིན་
ཕ་རན་སི་རྒྱལ་ས་པེ་རི་སིར་རྟེན་གཞི་བྱས་
པའི་སྐུ་ཚབ་དོན་ཁང་ནས་བཏང་གནས་ནང་
འཁོད་དོན། ལྷ་སའི་བྱང་ནུབ་ཏུ་རྟེན་གཞི་བྱས་
པའི་བྱ་དོར་གནམ་མཚོ་ཞེས་གྲོང་ཆུང་ཆུང་
ཞིག་ཡོད་པ་དེར་ཕ་རན་སིའི་གྲོང་ཚོ་བྷོ་ཁེ་
མེ་ནེ་ Bouchemaine ཞེས་པའི་གྲོང་ཚོ་
ཆུང་ཆུང་ཞིག་ཡོད་པ་དེས་རོགས་རམ་གནང་
རྒྱུའི་ཐག་གཅོད་ཆེད་མཛད་སྒོ་སྟབས་བདེ་
ཞིག་ཚོགས་ཡོད། དེ་ཡང་མཛད་སྒོའི་སྐབས་
བྷོ་ཁེ་མེ་ནེའི་གྲོང་ཁྱེར་སྤྱི་ཁྱབ་པ་ལྕམ་སྐུ་ཨན་
ནེ་སི་ཕི་མཆོག་ Mrs. Anne-Sophie
HOCQUET DE LAJARTRE དང་གྲོང་
ཁྱེར་སྤྱི་ཁྱབ་གཞོན་པ་མཆོག་བཅས་ཕེབས་
ཡོད་པ་མ་ཟད། སྐུ་ཚབ་དོན་ཁང་གི་དྲུང་ཆེ་ཚེ་
རིང་དོན་གྲུབ་ལགས། ཕ་རན་སི་བོད་རིགས་
མཐུན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་ལྕམ་སྐུ་མར་སེ་
ལི་རོ་སི་ལགས་Ms. Marcelle Roux
ཀྱང་ཕེབས་ཡོད་པ་བཅས།།

༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༢ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༢༡ ཉིན་
རྡ་ས་ཐེག་ཆེན་ཆོས་གླིང་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་
དྭང་སློབ་ཀྱི་གོ་སྒྲིག་འོག་༸རྒྱལ་བའི་སྐུ་ཕྱཱ་དང་།
བོད་དོན་བདེན་མཐའ་སེལ་ཐབས་སུ་དམིགས་
ཏེ་མཧཱ་གུ་རུའི་འབུམ་ཚོགས་འབུལ་གཤོམ་
དབུ་འཛུགས་གནང་ཡོད། དེ་ཡང་ལོ་ལྟར་
རང་རིགས་དྭང་སློབ་ནས་མཧཱ་གུ་རུའི་འབུམ་
ཚོགས་འབུལ་གཤོམ་ཞུ་མུས་བཞིན། འདི་
ལོ་ཡང་བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༢༡༣༩ རབ་གནས་ཆུ་
འབྲུག་ལོའི་བོད་ཟླ་ ༨ ཚེས་ ༦ ནས་ཚེས་ ༡༠
ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༢ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༢༥ བར་ཉིན་ལྔའི་
རིང་༸རྒྱལ་བའི་སྐུ་ཕྱྭ་དང། བོད་དོན་བདེན་
མཐའ་གསལ་ཐབས་སུ་དམིགས་ཏེ་རྡ་ས་ཐེག་
ཆེན་ཆོས་གླིང་གཙུག་ལག་ཁང་གི་རྟེན་མཆོག་
སྤྱན་སྔར་མཆོད་སྤྲིན་སྟོང་ཚར་དང། རྣམ་རྒྱལ་
གྲྭ་ཚང་གི་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་དབུ་བཞུགས་ཐོག་
རྣམ་གྲྭ་འདུས་ཚོགས་དང། བཞུགས་སྒར་ཁུལ་
གནས་འཁོད་རིས་མེད་ཆོས་སྡེ་ཁག་གི་དགེ་
བཙུན་སྔགས་གསུམ་བཅས་ནས་བྱང་གཏེར་
རིག་འཛིན་གདུང་སྒྲུབ་ཀྱི་སྒོ་ནས་མ་ཧཱ་གུ་རུའི་
ཚོགས་མཆོད་འབུམ་ཐེར་སྨིན་སྒྲུབ་ཞུས་ཡོད་
པ་བཅས།

བོད་མི་ཚོས་རང་ལུས་མེར་སྲེག་གཏོང་དགོས་དོན་ཅི་ཡིན་ཞེས་པའི་བརྙན་འཕྲིན་དང། ས་བྱི་ཁྲག་བྲིས་དམར་པོ་ཞེས་པའི་དཔེ་དེབ་དབུ་འབྱེད་གནང་བ།

༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༢ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༢༤ ཉིན་གྱི་ཕྱེད་
ཡོལ་ཆུ་ཚོད་ ༢།༣༠ ཐོག་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཕྱི་
དྲིལ་ལས་ཁུངས་ཀྱི་དྲིལ་བསྒྲགས་དྲུང་ཆེ་བཀྲ་ཤིས་
ལགས་དང་དྲུང་འཕར་བཀྲིས་ཕུན་ཚོགས་ལགས་

ཀྱིས་ཕྱི་དྲིལ་ལྷག་པ་ཚེ་རིང་དྲན་རྟེན་ཚོགས་ཁང་དུ།
བོད་ནང་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༩ ནས་ད་བར་གཞིས་ལུས་
བོད་མི་ ༥༡ གིས་རང་ལུས་མེར་སྲེག་བཏང་སྟེ་རྒྱ་
ནག་གཞུང་གིས་བོད་མིའི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང།
སྐད་ཡིག་སོགས་ལ་དམ་བསྒྲགས་ཧ་ཅང་བྱས་པ་
མ་ཟད། བོད་མི་འབྲོག་པ་རྣམས་ཀྱི་ལོ་ངོ་བརྒྱ་ཕྲག་
མང་པོའི་སྲོལ་རྒྱུན་འཚོ་བའི་གོམས་གཤིས་ལ་རྩིས་
མེད་རྡོག་རོལ་བཏང་སྟེ་འབྲོག་པ་རྣམས་ཀྱི་རྩྭ་ཐང་
འཕྲོ་བརླགས་བཏང་བར་བསྙད་འདོགས་བྱས་ཏེ་ས་
གནས་གཅིག་ཏུ་གཏན་གཞི་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་དང།
སློབ་མ་རྣམས་རྒྱ་སྐད་སློབ་ཁྲིད་བྱེད་འགོ་ཚུགས་
ཏེ་རྒྱ་བསྒྱུར་སློབ་གསོའི་སྲིད་བྱུས་ལ་ངོས་ལེན་
མེད་པ། དགོན་སྡེ་ཁག་གི་ནང་དམག་གི་ས་ཚིགས་

སམ་དམར་ཤོག་ཚོགས་པའི་ཡན་ལག་བཙུགས་
ཏེ་དགེ་འདུན་པ་རྣམས་ཀྱི་འགྲོ་སྡོད་སྤྱོད་གསུམ་ལ་
དམ་བསྒྲགས་བྱས་པ། བོད་མི་ཤེས་ལྡན་མི་སྣ་མང་
པོ་འཛིན་བཟུང་བཀག་ཉར་དང་ཉེས་རྡུང་ཚད་མེད་

བཏང་བ་སོགས་ཀྱི་དྲག་གནོན་ཅན་གྱི་སྲིད་བྱུས་དེ་
དག་ལ་བཟོད་ཐབས་བྲལ་མཐར། བོད་མི་རྣམས་འུ་
ཐུག་ཐབས་ཟད་ཀྱིས་བོད་མདོ་སྨད་རྔ་པ་ཀིརྟི་གཙོ་
བོར་གྱུར་བའི་མདོ་དབུས་ཁམས་གསུམ་དུ་བོད་མི་
རྒན་དར་གཞོན་གསུམ་དང་སྐྱ་སེར་དབྱེ་མེད་གྲངས་
༥༡ གིས་རང་ལུས་མེར་སྲེག་བཏང་ཡོད་ཁོངས་
ནས་བོད་མི་ ༤༡ འདས་གྲོངས་སུ་གྱུར་ཡོད་པའི་
ཛ་དྲག་གི་གནས་སྟངས་སྐོར་ཕྱོགས་སྒྲིག་བྱས་པའི་
བརྙན་འཕྲིན་སྐར་མ་ ༣༠ ཅན་ཞིག་དྲིལ་བསྒྲགས་
དྲུང་ཆེས་དབུ་འབྱེད་གནང་ཡོད། སྐབས་དེར་བོད་
མི་དང་རྒྱལ་སྤྱིའི་གསར་འགོད་པ་ ༣༠ ལྷག་ཙམ་
ཞིག་གསར་འགོད་ལྷན་ཚོགས་སུ་ཕེབས་ཡོད། དེ་
ཡང་ཐོག་མར་དྲུང་འཕར་བཀྲིས་ཕུན་ཚོགས་ལགས་

ཀྱིས་བརྙན་འཕྲིན་དེའི་སྐོར་ངོ་སྤྲོད་གནང་རྗེས་གསར་
འགོད་པ་ཁག་གཅིག་གི་དྲི་བར་ལན་འདེབས་གནང་
ཡོད་པ་དང་དེ་ནས་བརྙན་འཕྲིན་དངོས་སུ་གསར་
འགོད་པ་ཚོར་བསྟན་ཡོད།

ཕྱོགས་མཚུངས་ཕྱེད་ཡོལ་ཆུ་ཚོད་
༣།༣༠ ཐོག་ཕྱི་དྲིལ་ལྷག་པ་ཚེ་རིང་དྲན་རྟེན་ཚོགས་
ཁང་དུ་ཕྱི་དྲིལ་བཀའ་བློན་བདེ་སྐྱིད་ཆོས་དབྱངས་
མཆོག་གིས་ས་བྱི་ཁྲག་བྲིས་དམར་པོ། ཞེས་པའི་
དཔེ་དེབ་དབུ་འབྱེད་གནང་ཡོད། དེ་ཡང་ཐོག་མར་རྡ་
སར་རྟེན་གཞི་བྱས་པའི་ཁ་བ་དཀར་པོ་བོད་ཀྱི་རིག་
གཞུང་སྲི་ཞུ་ཁང་ངམ་བོད་ཀྱི་བང་ཆེན་གསར་ཁང་
གི་ལྷོ་ཕྱོགས་ས་གནས་གསར་འགོད་པ་བཀྲིས་བདེ་
ལེགས་ལགས་ཀྱིས་དཔེ་དེབ་ངོ་སྤྲོད་སྙིང་བསྡུས་
གནང་བའི་ནང། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༨ ལོར་བོད་དུ་ས་བྱི་
ཞི་རྒོལ་ཆེན་མོའི་ནང་རྩོམ་པ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་
སུ་མཐོང་ཐོས་བྱུང་བའི་གནས་ཚུལ་དང་བོད་མིས་ཞི་
རྒོལ་བྱས་པ། རྒྱ་ནག་གིས་བོད་མི་ཞི་རྒོལ་བ་རྣམས་

ལ་དྲག་གནོན་ཇི་ལྟར་བྱས་ཚུལ། བོད་མིའི་རེ་བ་
དང་འབོད་སྒྲ་གང་བསྒྲགས་པ། རྒྱ་ནག་གིས་འཁྱོག་
བཤད་དང་རྫུན་སྒྲིག་གཏམ་བཤད་གང་འདྲ་བཤད་
པ་བཅས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་སྒྲོ་འདོགས་འཁྱོག་བཤད་

མེད་པར་ཕྱོགས་སྒྲིག་བྱས་པའི་དཔེ་དེབ་གཅིག་ཡིན་
སྐོར་སོགས་ཞིབ་ཕྲ་ངོ་སྤྲོད་གནང་ཡོད། དེ་ཡང་དཔེ་
དེབ་འདིའི་རྩོམ་པ་པོ་ཁོང་སློབ་གྲྭའི་དགེ་རྒན་ཞིག་
ཡིན་འདུག དེང་སྐབས་ཁོང་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་
འཛིན་བཟུང་བཀག་ཉར་འོག་ཡོད་སྟབས། བོད་ནང་
དུ་དཔེ་དེབ་འདི་བཞིན་འདོན་སྤེལ་ཐུབ་ཐབས་བྲལ།
དེར་བརྟེན་འབྲེལ་ཡོད་མི་སྣ་བརྒྱུད་རྒྱ་གར་ནང་
བཏང་སྟེ་པར་སྐྲུན་ཞུས་པ་ཞིག་ཡིན་འདུག དཔེ་
དེབ་འདི་བཞིན་རྒྱ་གར་ནང་འགྲེམས་སྤེལ་གནང་
མཁན་རྡ་སར་རྟེན་གཞི་བྱས་པའི་བོད་ཀྱི་བང་ཆེན་
གསར་ཁང་གི་ལྷོ་ཕྱོགས་ས་གནས་གསར་འགོད་
པ་བཀྲིས་བདེ་ལེགས་དང་ཁོང་གི་ཕྱག་རོགས་ཤིག་
ཡིན་འདུག་པ་བཅས།།

པར་ངོས་གཉིས་པ། དབུས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བདུན་རེའི་ལས་རིམ་གསར་ཤོག བོད་ཟླ་ 8

ཚེས་ ༡༡ ཕྱི་ཟླ་ 9

ཚེས་ ༢༦

ལྷོ་ཨ་ཕི་རི་ཀའི་སྐུ་ཚབ་མི་འགྱུར་རྡོ་རྗེ་ལགས་ཀྱིས་ཛམ་བྷི་ཡའི་སྲིད་འཛིན་ཟུར་པར་འཚམས་འདྲི་ཞུས་པ།

༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༢ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡༨ ཉིན་ལྷོ་
ཨ་ཕི་རི་ཀའི་གྲོང་ཁྱེར་ཌར་བྷན་ Durban དུ་
འདི་ལོའི་འཁོན་འཛིན་སེལ་བའི་འཆམ་མཐུན་
དང་ཞི་བདེ་གོང་འཕེལ་ཆེད་མེས་པོ་དམ་པ་གྷན་
དྷིའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་གཟེངས་རྟགས། Mahatma
Gandhi International Award for

Reconciliation and Peace ཞེས་
པ་དེ་བཞིན་ཛམ་བྷི་ཡའི་ Zambian སྲིད་
འཛིན་ཟུར་པ་སྐུ་ཞབས་ཀེ་ནེ་ཐི་ (Dr. Ken-
neth Kaunda) མཆོག་ལ་གནང་ཡོད། དེ་
ཡང་གཟེངས་རྟགས་ཀྱི་མཛད་སྒོར་ལྷོ་ཨ་ཕི་རི་
ཀའི་སྐུ་ཚབ་དོན་གཅོད་མི་འགྱུར་རྡོ་རྗེ་ལགས་
ལ་གྷན་དྷི་ཡར་རྒྱས་ཐེབས་རྩས་ (Gandhi
Development Trust) མགྲོན་འབོད་
ཞུས་པ་ལྟར་ཆེད་ཕེབས་གནང་ཡོད།

གཟེངས་རྟགས་དེ་ནི་སྲིད་འཛིན་
ཟུར་པ་མཆོག་གིས་ཛམ་བྷི་ཡའི་རང་དབང་
འཐབ་རྩོད་ལས་འགུལ་ཐོག་བྱས་རྗེས་ཧ་ཅང་

བཞག་ཡོད་པ་མ་ཟད། ལྷོ་ཨ་ཕ་རི་ཀའི་ནང་འཚེ་
མེད་ཞི་བའི་ཐབས་ལམ་ལ་གཞི་བཅོལ་ཏེ་དཀའ་

ངལ་སེལ་རྒྱུའི་ལས་འགུལ་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་
བའི་བྱས་རྗེས་སོགས་ལ་ངོས་འཛིན་གནང་
ཆེད་ཕུལ་བ་ཞིག་ཡིན་འདུག དེ་བཞིན་དེ་ཉིན་

གཟེངས་རྟགས་འབུལ་བཞེས་ཀྱི་མཛད་སྒོ་གྲུབ་
བསྟུན། མེས་པོ་དམ་པ་གྷན་དིའི་ཚ་མོ་ལྕམ་སྐུ་

ཨི་ལ་གྷན་དི་ Mrs Ela Gandhi མཆོག་
གིས་ཛམ་བྷི་ཡའི་སྲིད་འཛིན་ཟུར་པ་སྐུ་ཞབས་
ཀེ་ནེ་ཐི་མཆོག་དང་ལྷོ་ཨ་ཕི་རི་ཀའི་སྐུ་ཚབ་
དོན་གཅོད་མི་འགྱུར་རྡོ་རྗེ་ལགས་རྣམ་གཉིས་
མཇལ་འཕྲད་གོ་སྒྲིག་ཞུས་པ་བཞིན། སྐུ་ཚབ་
དོན་གཅོད་ཀྱིས་སྲིད་འཛིན་ཟུར་པ་མཆོག་
དང་ལྷན་མགྲོན་ཁང་ནང་ཆུ་ཚོད་ཕྱེད་ཀའི་རིང་
ཐུག་འཕྲད་གནང་སྐབས། སྐུ་ཚབ་དོན་གཅོད་
ཀྱིས་སྲིད་འཛིན་ཟུར་པ་མཆོག་ལ་༸གོང་ས་
༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་དང་བོད་མི་
རྣསམ་ཀྱི་ཚབ་ཞུས་ཏེ་ཐེངས་འདིའི་ཞི་བདེའི་
གཟེངས་རྟགས་ཐོབ་པར་འཚམས་འདྲི་ཞུས་པ་
དང་སྦྲགས། བོད་མི་རྣམས་ཀྱིས་འཚེ་མེད་ཞི་
བའི་ཐབས་ལམ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཡིད་ཆེས་
བློ་གཏད་ཞུ་བཞིན་ཡོད། ༸གོང་ས་༸སྐྱབས་

མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་འདོན་གནང་མཛད་
པའི་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་ཐབས་ལམ་ཐོག་ནས་
བོད་ཀྱི་གནད་དོན་སེལ་ཐབས་བྱེད་བཞིན་ཡོད་
པ་དང། ཉེ་ལམ་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་
པོ་མཆོག་གིས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་སྐུ་དབང་ཡོངས་
རྫོགས་མང་གཙོའི་ལམ་ནས་འོས་འདེམས་
བྱས་པའི་སྲིད་སྐྱོང་བློ་བཟང་སེང་གེ་མཆོག་
ལ་རྩིས་སྤྲོད་མཛད་པ་སོགས་བཙན་བྱོལ་བོད་
མིའི་མང་གཙོའི་འཕེལ་རིམ། དེ་བཞིན་བོད་ནང་
ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༩ ནས་ད་བར་བོད་མི་ ༥༡ གིས་
རང་ལུས་མེར་སྲེག་བཏང་སྟེ་རྒྱ་ནག་གཞུང་
གིས་དམ་བསྒྲགས་ཅན་གྱི་སྲིད་བྱུས་ལ་ཞི་རྒོལ་
བྱས་པའི་གནས་ཚུལ་སོགས་ངོ་སྤྲོད་ཞུས་ཡོད་
པ་བཅས།།

རྒྱ་ནག་གི་སྲིད་བློན་དང་ཐད་ཀར་བོད་ཀྱི་དཀའ་ངལ་གླེང་བ།
༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༢ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༢༠ ཉིན་རྒྱ་
ནག་གི་སྲིད་བློན་ཝུན་ཅཱ་པའོ་ཡུ་རོབ་སྤྱི་མཐུན་
ཚོགས་པ་དང་རྒྱ་ནག་དབར་ཚོང་འབྲེལ་ལྷན་
ཚོགས་ཐེངས་ ༡༥ ཐོག་མཉམ་ཞུགས་བྱས་
ཡོད། དེ་ཡང་ཚོང་འབྲེལ་ལྷན་ཚོགས་མཇུག་
བསྒྲིལ་རྗེས་ཡུ་རོབ་སྤྱི་མཐུན་ལྷན་ཁང་གི་
གཙོ་འཛིན་ European Council སྐུ་
ཞབས་ཧར་མན་ཝོན་རོམ་པེ་ Herman
Van Rompuy མཆོག་དང་ཡུ་རོབ་སྤྱི་
མཐུན་ཚོགས་པའི་འཛིན་སྐྱོང་ལྷན་ཁང་གི་

ཚོགས་གཙོ་སྐུ་ཞབས་ཇོ་སེ་མེ་ནུལ་བྷ་རོ་སོ་
Jose༌ Manuel Barroso མཆོག་དབུ་
བཞུགས་ཐོག་གསར་འགོད་གསལ་བསྒྲགས་
ཤིག་སྤེལ་བའི་ནང་འཁོད་དོན། ཡུ་རོབ་མང་
ཚོགས་ཀྱིས་ཡུ་རོབ་དང་འཛམ་གླིང་ས་ཕྱོགས་
གཞན་ཙམ་མ་ཟད། རྒྱ་ནག་ནང་གི་འགྲོ་བ་མིའི་
ཐོབ་ཐང་གི་གནས་སྟངས་ཐོག་དོ་སྣང་ཧ་ཅང་
བྱེད་བཞིན་ཡོད། ཅེས་གསུངས། དེ་བཞིན་རྒྱ་
ནག་གི་སྲིད་བློན་ཝུན་ཅཱ་པའོ་དང་ཐུག་འཕྲད་
སྐབས་གླེང་མོལ་བྱུང་བའི་སྐོར་གསུང་དོན།

ང་ཚོས་རྒྱ་ནག་གི་སྲིད་བློན་ཝུན་ཅཱ་པའོ་དང་
ཐུག་འཕྲད་སྐབས་རྒྱ་ནག་དང་ལྷན་འགྲོ་བ་མིའི་
ཐོབ་ཐང་གི་གནད་དོན་ཐོག་གྲོས་མོལ་བྱ་རྒྱུ་
དེ་ཡུལ་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་ལམ་ཐོག་གནད་དོན་
གལ་ཆེ་ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་བྱེད་བཞིན་ཡོད།
ལོ་གཅིག་ལྷག་ཙམ་རྗེས་སུ་ང་ཚོ་ཡུལ་གཉིས་
དབར་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་གནད་དོན་ཐོག་
གྲོས་མོལ་བསྐྱར་མཐུད་བྱུང་ཐུབ་པར་དགའ་
བསུ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། ང་ཚོའི་བསམ་ཚུལ་ལྟར་ན།
གནད་དོན་དེར་ངོ་ཐོག་ལག་ལེན་ཐོག་དོན་སྙིང་

ལྡན་པའི་གྲུབ་འབྲས་སོན་པ་ཞིག་དགོས་རྒྱུ་
ཧ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཆགས་ཡོད། དེར་བརྟེན་
གནད་དོན་དེའི་ཐོག་ད་དུང་ཡར་རྒྱས་གཏོང་
རྒྱུའི་གོ་སྐབས་མང་པོ་ཡོད་པ་ངོས་འཛིན་
ཐོག་ང་ཚོས་གནད་དོན་དེར་དམིགས་བཀར་
གྱིས་འབད་བརྩོན་བྱ་རྒྱུ་གལ་ཆེན་པོ་ཆགས་
ཡོད། ང་ཚོས་འཛམ་གླིང་ས་ཕྱོགས་གཞན་
ནང་གི་གྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་གནད་དོན་ལྟར།
རྒྱ་ནག་ནང་གི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་གནད་
དོན་དེ་ཧ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་

བྱེད་བཞིན་ཡོད། རྩ་བའི་རྒྱ་ནག་ནང་དཔལ་
འབྱོར་ཡར་རྒྱས་ཐོག་དབུལ་ཕོངས་ས་ཡ་
མང་པོའིདཀའ་ངལ་སེལ་ཐུབ་པ་དེར་ང་ཚོས་
ངོས་འཛིན་ཐོག་བསྔགས་བརྗོད་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།
འོན་ཀྱང་ད་དུང་རྒྱ་ནག་ནང་སྨྲ་བརྗོད་ཀྱི་རང་
དབང་ཐོག་དམ་བསྒྲགས་བྱེད་བཞིན་པ་དང།
བོད་ནང་གི་གནས་སྟངས་སོགས་ལ་ང་ཚོས་
སེམས་འཚབ་བྱེད་དགོས་པའི་གནད་དོན་མང་
པོ་ཞིག་ཡོད། ཅེས་ཞུ་རྒྱུ་བྱུང་ཞེས་སོགས་ཀྱི་
གསར་འགོད་གསལ་བསྒྲགས་སྤེལ་ཡོད།

ཡུ་རོབ་སྤྱི་མཐུན་ཚོགས་པས་འཛམ་གླིང་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་སུ་བོད་ནང་གི་ཛ་དྲག་གནས་སྟངས་ཐོག་སེམས་འཚབ་ཤུགས་ཆེ་གནང་བ།

༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༢ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡༨ རེས་
གཟའ་མིག་དམར་ཉིན་སུད་སིའི་གྲོང་ཁྱེར་
ཇི་ནི་ཝེའི་ནང་འཛམ་གླིང་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་
ཚོགས་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ལྷན་ཚོགས་
ཐེངས་ ༢༡ ཚུགས་བཞིན་པའི་སྐབས་དང་
བསྟུན། སྤྱིར་བཏང་གནད་དོན་སྐོར་བགྲོ་གླེང་
ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་དུས་ཤིག་སྐབས་གཞུང་
འབྲེལ་དང་གཞུང་འབྲེལ་མིན་པའི་ཚོགས་པ་
ཁག་གིས་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གནས་སྟངས་
སྐོར་སོགས་ལ་བགྲོ་གླེང་གནང་ཡོད། སྐབས་
དེར་ཡུ་རོབ་སྤྱི་མཐུན་ཚོགས་པའི་སྐུ་ཚབ་སྐུ་
ཞབས་ས་ཡེབ་རོ་སི་ Cyprusམཆོག་གིས་
བོད་དང་ཤིང་ཅང་སོགས་རྒྱ་ནག་གི་གྲངས་
ཉུང་མི་རིགས་ཀྱི་ས་ཁུལ་ཁག་ནང་ཆོས་དད་
དང་སྐད་ཡིག འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་སོགས་
ཀྱི་གནས་སྟངས་ཇེ་ཞན་ཇེ་སྡུག་ཏུ་འགྲོ་བཞིན་
པའི་གནས་ཚུལ་འཐོན་བཞིན་པ་དེར་ཧ་ཅང་
སེམས་འཚབ་བྱེད་བཞིན་ཡོད། ང་ཚོས་གཞུང་
འབྲེལ་བརྒྱུད་ལམ་འདྲ་མིན་བརྒྱུད་རྒྱ་ནག་
འགོ་ཁྲིད་ཚོ་དང་ལྷན་གནད་དོན་དེ་དག་སྐོར་
མུ་མཐུད་གླེང་སློང་བྱ་རྒྱུ་ཡིན།
ཞེས་གསུངས། དེ་བཞིན་སྐབས་
དེར་ཅེཀ་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྐུ་ཚབ་
འཐུས་མི་མཆོག་གིས་གསུང་དོན། བོད་མི་
གནས་སྡོད་བྱེད་སའི་ས་ཁུལ་ཁག་ནང་ཆོས་

དད་རང་དབང་ལ་དམ་བསྒྲགས་ཧ་ཅང་བྱས་

པར་བརྟེན། རང་ལུས་མེར་སྲེག་བཏང་བའི་
གནས་ཚུལ་ཇེ་མང་དུ་ཕྱིན་ཏེ་གནས་སྟངས་
ཇེ་ཞན་ཇེ་སྡུག་ཏུ་འགྲོ་བཞིན་པ་དེར་ང་ཚོས་
སེམས་འཚབ་ཧ་ཅང་བྱེད་བཞིན་ཡོད། ཉེ་
ལམ་བོད་མི་ཤེས་ཡོན་ཅན་དང་རིག་གཞུང་
སྲུང་སྐྱོབ་དང་འབྲེལ་བའི་མི་སྣ་ཁག་གིས་རང་
གི་སྨྲ་བརྗོད་རང་དབང་བེད་སྤྱོད་བྱས་པའི་ཉེས་
མིང་འོག་འཛིན་བཟུང་བཀག་ཉར་བྱས་པ་མ་
ཟད། བོད་མི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོས་འགྲོ་བ་མིའི་
ཐོབ་ཐང་ལྷན་ཁང་ལ་གནས་ཚུལ་ཕྱི་གྱར་བྱས་
པའི་ཉེས་མིང་འོག་ཁྲིམས་ཆད་བཏང་ཡོད།
ཅེས་གསུངས། ཕྱོགས་མཚུངས་སུ་
ཝི་ཌེན་ Sweden སྐུ་ཚབ་འཐུས་མི་མཆོག་
གིས་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་དང་ཤིང་ཅང་ལྟ་
བུའི་གྲངས་ཉུང་མི་རིགས་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་ལ་བརྩི་
བཀུར་ཞུ་དགོས། ཞེས་གསུངས།
གཞན་ཡང་སྐབས་དེར་ཨ་རིའི་
སྐུ་ཚབ་འཐུས་མི་མཆོག་གིས་གསུང་དོན།
རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ཞི་རྒོལ་བ་རྣམས་འཛིན་
བཟུང་དང་ཉེས་འཛུགས་བྱས་པ། གར་སོང་
ཆ་མེད་བཟོས་པ། དུས་ཚོད་ཚང་ཟིན་ཡང་
མུ་མཐུད་བཀག་ཉར་བྱས་པ། དྲ་རྒྱར་དམ་
བསྒྲགས་བྱས་པ། འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ཁྲིམས་
རྩོད་པར་བསུན་གཙེ་བཟོས་པ། ཞི་རྒོལ་བ་

ཚོའི་ནང་མི་དང་ཚོགས་པ་སྐྱིད་སྡུག་ཁག དེ་
བཞིན་གསར་འགོད་པ་སོགས་ལ་བསུན་གཙེ་
བཟོས་པ། དེ་བཞིན་ཆོས་དད་རང་དབང་ལ་
དམ་བསྒྲགས་བྱས་པ་མ་ཟད། རྒྱ་ནག་གཞུང་
གི་སྲིད་བྱུས་འོག་གྲངས་ཉུང་མི་རིགས་ཚོའི་
ཆོས་དད་དང་སྐད་ཡིག རིག་གཞུང། རིག་
གཞུང་གི་འཚོ་བའི་རྟེན་གཞི་བཅས་ལ་རྩིས་
མེད་རྡོག་རོལ་བཏང་དང་གཏོང་བཞིན་ཡོད།
ཅེས་གསལ་བཤད་གནང།
དེ་བཞིན་སུད་སི་སྐུ་ཚབ་འཐུས་
མི་མཆོག་གིས་གསུང་དོན། སུད་སི་གཞུང་
གིས་རྒྱ་ནག་ནང་གྲངས་ཉུང་མི་རིགས་གནས་
སྡོད་བྱེད་སའི་ས་ཁུལ་ཁག་ཏུ་གནས་སྟངས་
མུ་མཐུད་ཛ་དྲག་ཏུ་འགྲོ་བཞིན་པ་དེར་ཧ་ཅང་
སེམས་འཚབ་ཡོད་པར་བརྟེན། སུད་སི་གཞུང་
གིས་རྒྱ་ནག་གཞུང་ལ་གྲངས་ཉུང་མི་རིགས་
ཚོའི་གཞི་རྩའི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ལ་བརྩི་
བཀུར་ཞུ་དགོས་པའི་རེ་འདུན་འདོན་བཞིན་
ཡོད། ཕྱོགས་མཚུངས་ཇར་མན་སྐུ་ཚབ་མཆོག་
གིས་ཡུ་རོབ་སྤྱི་མཐུན་ཚོགས་པའི་སྒྲགས་
གཏམ་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་ཐོག་རྒྱ་ནང་འགྲོ་བ་མིའི་
ཐོབ་ཐང་ལ་རྩིས་མེད་རྡོག་རོལ་གཏོང་བཞིན་
པ་དེར་ངོ་རྒོལ་གྱི་རྣམ་འགྱུར་བསྟན་ཡོད།
གཞན་ཡང་བགྲོ་གླེང་ལྷན་ཚོགས་
སྐབས་འཇིག་ཉེན་མི་རིགས་སྲུང་སྐྱོབ་ཚོགས་

པའི་སྐུ་ཚབ་བསྟན་འཛིན་བསམ་འཕེལ་ལགས་
ཀྱིས་གསུང་དོན། བོད་མི་ཚོས་རང་ལུས་མེར་
སྲེག་བཏང་བའི་གནས་སྟངས་ཇེ་མང་དུ་འགྲོ་
བཞིན་ཡོད་པའི་ཛ་དྲག་གི་གནས་སྟངས་དེར་
ཧ་ཅང་བློ་འཚབ་སྐྱེ་རྒྱུ་ཞིག་ཡིན། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༩
ནས་ད་བར་བོད་ནང་དུ་བོད་མི་ ༥༡ གིས་རང་
ལུས་མེར་སྲེག་བཏང་སྟེ་རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་
བོད་མི་ཚོར་འཛིན་བཞིན་པའི་དམ་བསྒྲགས་
ཅན་གྱི་སྲིད་བྱུས་དེར་ཞི་རྒོལ་དང་བོད་མིའི་
དངོས་ཡོད་དཀའ་ངལ་རྣམས་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་
ཚོགས་ནང་རྒྱབ་སྐྱོར་ཐོབ་ཆེད་བོད་མི་དེ་དག་
གིས་རང་གི་གཅེས་པའི་ལུས་སྲོག་བློས་གཏོང་
བྱས་ཡོད་པ་དང། བོད་མི་དེ་དག་གི་ཁྲོད་ནས་
༤༡ འདས་གྲོངས་སུ་གྱུར་ཡོད། བོད་མི་དེ་
དག་ཚང་མས་མགྲིན་དབྱངས་གཅིག་གྱུར་ངང་
ནས་བོད་ལ་རང་དབང་དགོས་པ་དང་༸གོང་
ས་མཆོག་བོད་ལ་གདན་ཞུ་དགོས་པའི་འབོད་
ཚིག་བསྒྲགས་ཡོད། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་
མི་ཞི་རྒོལ་བ་དེ་དག་ཐོག་དྲག་གནོན་བེད་
སྤྱོད་བྱས་ཡོད། གཞན་ཡང་རྒྱ་ནག་གཞུང་
གིས་བོད་ཀྱི་དགོན་སྡེ་ཁག་གི་ནང་དམིགས་
བསལ་དམ་བསྒྲགས་བྱས་དང་བྱེད་མུས་ཡིན་
པ་ནི་དཔེར་ན། འདི་ལོའི་ཕྱི་ཟླ་ ༨ ནང་འབར་
ཁམས་རྒྱལ་རོང་མཚོ་བདུན་དགོན་པའི་དགེ་
འདུན་པ་ལྔ་མཚན་མོར་འཛིན་བཟུང་བཀག་

ཉར་བྱས་འདུག དགེ་འདུན་པ་ཁོང་རྣམས་
གང་དུ་ཡོད་མེད་དང་གནས་སྟངས་ཇི་ཡིན་ད་
དུང་ཤེས་རྟོགས་ཐུབ་མེད།
གཞན་ཡང་ད་དུང་བོད་མི་ཤེས་
ཡོན་ཅན་དང་རྩོམ་པ་པོ། སྒྱུ་རྩལ་བ། འགྲོ་
བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་འཐབ་རྩོད་པ། ཁོར་ཡུག་
སྲུང་སྐྱོབ་པ། དྲ་རྒྱ་ཟིན་འདྲི་བ་བཅས་བོད་མི་
གྲངས་ ༦༤ ཙམ་འཛིན་བཟུང་བྱས་པ་དང།
འགའ་ཤས་བཀག་ཉར་བྱས་པ། འགའ་ཤས་

ལ་ཁྲིམས་ཆད་བཏང་བ། འགའ་ཤས་བཀག་
ཉར་འོག་འཆི་འགྲོ་རྒྱུའི་ཉེན་ཁར་གཞིགས་
ཏེ་གློད་བཀྲོལ་བཏང་བ། དེ་བཞིན་སློབ་གྲྭའི་
དགེ་རྒན་འགའ་ཤས་ཀྱིས་གཞས་ཚིག་ནང་རྒྱ་
ནག་གཞུང་གིས་བོད་མིའི་ཤེས་ཡོན་ཐོག་སྲིད་
བྱུས་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་བྱས་པ་རྣམས་སློབ་གྲྭ་
ནས་གོ་གནས་ཕབ་པ་དང་ཕྱིར་འབུད་བྱས་པ་
སོགས་བྱུང་ཡོད། ཅེས་གསལ་བཤད་གནང་
ཡོད་པ་མ་ཟད། བསྟན་འཛིན་བསམ་འཕེལ་
ལགས་ཀྱིས་སྐབས་དེར་ཉེ་ལམ་དཀར་མཛེས་
འབྲིང་རིམ་མི་མང་ཁྲིམས་ཁང་ཟེར་བས་བོད་
རིགས་བུ་མོ་འཇིགས་མེད་སྒྲོལ་མས་ཞི་རྒོལ་
སྐད་འབོད་བྱས་པར་ལོ་གསུམ་གྱི་ཁྲིམས་ཆད་
བཏང་ཡོད་སྐོར་གསལ་བཤད་བྱེད་སྐབས་
ཚང་མས་ཧ་ཅང་དོ་སྣང་གནང་ཡོད་པ་བཅས།།

བོད་ཟླ་ དབུས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བདུན་རེའི་ལས་རིམ་གསར་ཤོག པར་ངོས་གསུམ་པ། 8

ཚེས་ ༡༡ ཕྱི་ཟླ་ 9

ཚེས་ ༢༦

སྐབས་བཅོ་ལྔ་པའི་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་ཚོགས་དུས་བཞི་པར་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་གིས་མཇུག་བསྡོམས་གསུང་བཤད་གནང་བ།

༄༅། །སྐབས་བཅོ་ལྔ་པའི་བོད་མི་མང་སྤྱི་
འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་ཚོགས་དུས་
བཞི་པ་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༢ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡༤ ནས་འགོ་
འཛུགས་ཀྱིས་ཕྱི་ཚེས་ ༢༢ ཉིན་རྒྱལ་ཁའི་ངང་
ནས་ལེགས་གྲུབ་བྱུང་ཡོད། དེ་ཡང་ཚོགས་དུས་
མཐའ་མའི་ཉིན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་
གཙོ་སྤེན་པ་ཚེ་རིང་མཆོག་གིས་མཇུག་བསྡོམས་
གསུང་བཤད་གནང་དོན། རྩ་བའི་ཚོགས་འདུ་
ཉིན་བརྒྱད་ལས་ཚོགས་མེད་ཀྱང་ལས་དོན་གང་
ཅིའི་ཐོག་ཚགས་ཚུད་དང་མཉམ་རུབ་ཀྱི་ནུས་པ་
ཤུགས་ཆེན་པོ་འདོན་ཐུབ་སོང་བསམས་ནས་
ཚོགས་གཙོ་སྦྲེལ་པོས་སྤོབས་པ་བྱེད་བཞིན་ཡོད།
དེ་ནི་དཔལ་ལྡན་བཀའ་ཤག་དང་བཀུར་འོས་སྤྱི་
འཐུས་རྣམ་པ་ཚང་མས་ཐུགས་འགན་བཞེས་པ་
ལས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན། དེར་བརྟེན་འཛིན་སྐྱོང་
བཀའ་ཤག་དང་བཀུར་འོས་སྤྱི་འཐུས་རྣམ་པ་
ཚང་མར་ཚོགས་གཙོ་སྦྲེལ་པོས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་
ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། ཉིན་བརྒྱད་ཀྱི་ལས་རིམ་ནང་ཐོག་
མར་ཚོགས་གཙོའི་དབུ་འབྱེད་གཏམ་བཤད་ནང་
བརྗོད་པ་ལྟར། ང་ཚོས་མྱ་ངན་གུས་འདུད་གྲོས་
འཆར་བཞི་ཙམ་བྱུང་ཡོད། དེའི་ནང་ནས་བོད་ནང་
དུ་རང་ལུས་མེར་སྲེག་གཏོང་མཁན་ ༥༡ ཁྲོད་
ནས་ ༤༡ འདས་གྲོངས་སུ་གྱུར་བ་རྣམས་ལ་
བསྔོ་སྨོན་ཞུས་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། འདས་གསོན་
གཉིས་ཀའི་ནང་མི་སྤུན་མཆེད་དང། རྒྱ་ཆེ་ས་
ནས་བརྗོད་ན། བོད་ས་ཡོངས་རྫོགས་བསམ་པ་
གཅིག་མཐུན་ཡིན་པ་དེའི་ཐོག་ནས་ང་ཚོས་མྱ་
ངན་གུས་འདུད་ཀྱི་གྲོས་ཆོད་བཞག་ཐུབ་ཡོད། དེ་
བཞིན་ཚོགས་ལ་ཉེ་བའི་དམིགས་བསལ་ཚོགས་
ཆེན་གྲུབ་རྗེས་སྤྱི་ནོར་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་
ཆེན་པོ་མཆོག་དང་ཆོས་བརྒྱུད་ཁག་གི་བླ་ཆེན་
ཁག་དབུ་བཞུགས་ཐོག་བསྔོ་སྨོན་སྨོན་ལམ་
གསུང་འདོན་གནང་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་ཡོང་གི་རེད།
དེ་ཡང་ཉིན་དང་པོ་དེར་བོད་ནང་གི་ཛ་དྲག་གནས་
སྟངས་ཐོག་གདུང་སེམས་མཉམ་སྐྱེའི་གྲོས་ཆོད་
གྲོས་འཆར་བཏོན་པ་རེད། དེའི་ཐོག་འཛིན་སྐྱོང་
བཀའ་ཤག་དང་སྤྱི་འཐུས་རྣམ་པ་ཚོའི་ངོས་ནས་
བོད་ནང་གི་གནས་སྟངས་ཛ་དྲག་གང་འདྲ་ཆགས་
ཡོད་མེད་ཀྱི་གནད་དོན་རེ་རེ་བཞིན་སྤྱི་འཐུས་
རྣམ་པ་ཚང་མས་གསུངས་པ་དེ་དག་སྤུངས་ན།
ད་ལྟའི་གནས་སྟངས་ཛ་དྲག་ཏུ་འགྲོ་བཞིན་པ་འདི་
མང་ཚོགས་ཀྱི་གསལ་པོ་མཁྱེན་ཐུབ་རྒྱུའི་གནས་
སྟངས་ཤིག་བཟོ་ཐུབ་སོང་བསམ་པའི་རེ་བ་ཞུ་གི་
ཡོད། མང་ཚོགས་ནང་ནས་སྤྱིར་བཏང་དེང་སང་
གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ལས་རིམ་ལ་ཐུགས་སྣང་གནང་
མཁན་ཤུགས་ཆེ་རུ་ཕྱིན་ཡོད། ཕྱི་རྒྱལ་ཁག་ལ་
ཡོད་མཁན་ཚོ་ཡིན་ནའང་ཐད་ཀར་དྲ་རྒྱའི་ལམ་
ནས་གཟིགས་མཁན་མང་དུ་ཕྱིན་ཡོད། དེ་ཚོར་
ཐུགས་སྣང་གནང་བ་དེ་ཧ་ཅང་ཡག་པོ་རེད། ང་
ཚོ་འཐབ་རྩོད་བྱེད་མཁན་མི་རིགས་ཤིག་ཡིན་
པའི་ཆ་ནས་དགོས་མཁོ་ཞིག་ཀྱང་ཆགས་ཡོད།
སོ་སོའི་ཐུགས་སྣང་གནང་བ་བཞིན་མི་གཞན་
ལ་འགྲེལ་བཤད་བརྒྱབ་ཐུབ་ན། བོད་མིའི་སྤྱི་
ཚོགས་ཡོངས་ལ་གནས་ཚུལ་ཁྱབ་ཐུབ་པ་དང།
མང་ཚོགས་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གོ་རྟོག་རང་བཞིན་གྱི་
མཐོ་རུ་འགྲོ་རྒྱུའི་གནས་སྟངས་ཆགས་ཀྱི་རེད།
དེ་རིང་གྲོས་ཚོགས་འདིའི་ཐོག་ང་

ཚོས་དུས་ཚོད་མང་བ་ཞིག་རྩ་བའི་ནམ་རྒྱུན་ཕྱི་
ཟླ་ ༩ པའི་གྲོས་ཚོགས་ཚོགས་སྐབས་ལས་
བསྡོམས་ཐོག་གོ་བསྡུར་ཞུ་གི་ཡོད། ཉིན་བརྒྱད་
ནང་ནས་ཆུ་ཚོད་དང་སྐར་མ་ཆ་ཚང་ཞིག་གྲངས་
ཀ་རྒྱག་རྒྱུ་མ་བྱུང་སྟེ་ཉིན་ལྔ་ཙམ་ཕལ་ཆེར་
དཔལ་ལྡན་བཀའ་ཤག་གི་ལས་ཁུངས་གོ་རིམ་
བཞིན་ལས་བསྡོམས་སྙན་སྒྲོན་གནང་རྒྱུ་དང།
སྤྱི་འཐུས་རྣམ་པ་ཚོས་ཐུགས་འཁུར་ཆེན་པོས་
དེའི་ནང་མཉམ་ཞུགས་གནང་བ་ཙམ་མ་ཟད།
གནད་དོན་གང་གི་ཐོག་གསུངས་པ་ཡིན་ནའང་
རྒྱུ་མཚན་ཁུངས་ལྡན་གསུང་རྒྱུ་དེ་ཡང་དགའ་
སྤོབས་སྐྱེས་འོས་པའི་གནས་སྟངས་ཤིག་ཡིན།
སྤྱི་འཐུས་རྣམ་པ་ཚོ་ས་གནས་ཆ་
བགོས་བྱས་ཏེ་ས་གནས་ས་ཐོག་ཏུ་ཕེབས་ཀྱི་
ཡོད། སོ་སོའི་ས་གནས་ཀྱི་གནས་བབ་གང་ཡིན་
པ་དེ་དག་སྔོན་མ་དང་མི་འདྲ་བར་དེང་སང་གི་
གནད་དོན་གསུངས་སྐབས། གནད་དོན་ཟབ་
རྒྱས་དང་ཁུངས་སྐྱེལ་རྒྱུ་ཡོད་པའི་བཀའ་མོལ་ཁོ་
ན་གསུངས་པར་བརྟེན། དེའི་དབར་གྲོས་ཚོགས་
འཐུས་མི་མིན་པ་དེ་དག་ལ་བཀའ་འདྲི་ཞུ་སྐབས་
གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་བགྲོ་གླེང་གནས་ཚད་མཐོ་པོ་
འདུག ཅེས་གསུང་མཁན་བྱུང་སོང། ང་ཚོ་སྤྱི་
ཡོངས་ཀྱི་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་
ཀྱི་ཆེ་མཐོང་ལ་ཕན་རྒྱུའི་གནས་སྟངས་ཤིག་
ཆགས་པ་རེད་བསམ་གྱི་ཡོད། དུས་ཚོད་ཐུང་
ཐུང་ཞིག་གི་ནང་ལས་ཁུངས་རེ་རེའི་བཀའ་བློན་
རྣམ་པས་ཕྱི་པོ་ག་ཚོད་བཞུགས་དགོས་བྱུང་
ནའང་བཞུགས་ཏེ་སྤྱི་འཐུས་མི་རེ་ངོ་རེའི་བཏང་
བའི་དྲི་བ་ཆ་ཚང་ལ་ལན་འདེབས་ཞིབ་ཕྲ་སྐྱོན་
གནང་བ་དེ་དག་བརྒྱུད་ནས་མང་ཚོགས་ཐུགས་
སྣང་གནང་མཁན་ཡིན་ནའང་། ང་ཚོའི་དཀའ་
ངལ་དེ་གྲོས་ཚོགས་ནང་སླེབས་སོང་། འཛིན་
སྐྱོང་བཀའ་ཤག་གི་དགོངས་པ་འདི་འདྲ་བཞེས་
ཀྱི་ཡོད་པ་གསལ་པོ་ཆགས་སོང་བསམ་པའི་
གནས་སྟངས་ཆགས་ཐུབ་རྒྱུའི་རེ་བ་ཞུ་གི་ཡོད།
རྩ་བའི་གྲོས་ཚོགས་ནང་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་
དང་། བཀའ་བློན་རྣམ་པ། འབྲེལ་ཡོད་ལས་བྱེད་
རྣམ་པ་ཕེབས་ཀྱི་ཡོད། ད་ལན་ཟུར་ཉན་རྣམ་པ་
བཞུགས་སའི་ས་ཆ་ཡང་མང་པོ་མེད། འོན་ཀྱང་
གྲོས་ཚོགས་ནང་གང་གསུངས་པ་དེ་འཛིན་སྐྱོང་
བཀའ་ཤག་གི་ངོས་ནས་མང་ཚོགས་ལ་གསལ་
བཤད་བྱེད་དགོས་རྒྱུ། མང་ཚོགས་ལ་གསལ་པོ་
ཆགས་དགོས་པའི་གནས་སྟངས་ཁོ་ན་གསུངས་
པར་བརྟེན། དེ་དོན་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་བྱུང་སོང་
ཞེས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། དེ་ནས་གོང་དུ་དཔལ་ལྡན་སྲིད་
སྐྱོང་མཆོག་གིས་གསུངས་པ་ལྟར། གྲོས་ཚོགས་
ནང་ཁྲིམས་བཟོའི་ལས་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་
ནས་སྲིད་སྐྱོང་དུ་མཚན་བསྒྱུར་ཐུབ་པ་བྱུང་ཡོད།
གཞི་རྩའི་འདི་གར་ལངས་ནས་གཏམ་བཤད་བྱེད་
མཁན་གྱིས་ཚོགས་གཙོའི་མིང་ཞིག་འཁྱེར་ཡོད་
པར་བརྟེན། གནད་དོན་གང་ཅིའི་ཐོག་ནས་སྤྱི་
ནོར་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་
དགོངས་བཞེད་གང་ཡོད་པ་རྣམས་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་
པའི་གནས་སྟངས་ཤིག་ཆགས་ཡོད། འོན་ཀྱང་
སྐབས་རེ་བརྗོད་བདེ་མིན་དེ་འདྲ་ཡོང་བཞིན་ཡོད།
ཐེངས་འདིར་བཀའ་བློན་ཁྲི་པའི་མཚན་བྱང་དེ་
བཞིན་སྲིད་སྐྱོང་དུ་བསྒྱུར་ཐུབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལ་

བརྟེན། སྤྱི་ནོར་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་
མཆོག་གི་དགོངས་གཞིའི་ནང་བཀའ་བློན་ཁྲི་པའི་
མཚན་བྱང་དེ་བཞིན་སྲིད་སྐྱོང་དུ་བསྒྱུར་དགོས་
པའི་དགོས་པ་གཞན་གང་ཡང་མེད། ཁྲིམས་ཀྱི་
གནས་བབ་ལྷག་ཆེད། སྔ་མོ་མགོན་པོ་གང་ཉིད་
མཆོག་གིས་སྲིད་སྐྱོང་སྟག་བྲག་རིན་པོ་ཆེ་ཆོག་
གི་སྐུ་མདུན་ནས་རྩིས་བཞེས་རྗེས་ད་ཆ་སྲིད་
སྐྱོང་བློ་བཟང་སེང་གེ་ལགས་སུ་རྩིས་སྤྲོད་མཛད་
བཞིན་ཡོད་པའི་བཀའ་སློབ་ཕེབས་པ་དེས་བོད་
གཞུང་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་མཚམས་ཆད་ཀྱང་མང་
གཙོ་ཚད་དང་ལྡན་པའི་ལམ་ལུགས་དེ་རྒྱུན་མ་
ཆད་པར་བོད་གཞུང་གི་གནད་བབ་མུ་མཐུད་
གནས་རྒྱུ་ཞིག་དང། ད་ལྟའི་མིང་བྱང་ལ་བསྒྱུར་
བ་བཏང་མིན་ལ་མ་ལྟོས་པར་བོད་ཕྱི་ནང་གཉིས་
ཀྱི་བོད་མི་ཚང་མས་ངོས་འཛིན་གནང་བ་ཡིན་ན།
ཁྲིམས་མཐུན་གྱི་གནས་བབ་ཆགས་རྒྱུར་ཕན་
ཐོགས་ཡོད་པར་བརྟེན། ཁ་སེང་བཅའ་ཁྲིམས་
བསྐྱར་བཅོས་ཀྱིས་སྲིད་སྐྱོང་དུ་གཏན་འབེབས་
བྱུང་རྗེས་ཚོགས་གཙོ་སྦྲེལ་པོས་གྲོས་ཚོགས་སུ་
ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་བྱུང། སླར་ཡང་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་
ཞུ་རྒྱུའི་འདོད་པ་བྱུང།
དེ་མཚུངས་ང་ཚོ་བཙན་བྱོལ་སྒྲིག་
འཛུགས་ནང་མང་གཙོའི་འཕེལ་རིམ་གྱི་གོམ་
སྟབས་མང་པོ་ཞིག་བརྒྱབ་ཚར་བ་རེད། ད་དུང་
ཡིན་ནའང་གོམ་པ་རྒྱག་དགོས་པའི་གནས་
སྟངས་མང་པོ་ཞིག་ལྷག་ཡོད། ལྷག་པར་ལྷོ་
ཕྱོགས་གཞིས་ཆགས་ལུགས་བདེ་གཉིས་ལྟ་བུར་
ཆ་མཚོན་ན་ས་གནས་འཐུས་ཚོགས་དང་རང་
ལྡན་ཚོགས་ཆུང་གི་དཀའ་ངལ་དེ་ཡང་ཐེངས་
འདིའི་གྲོས་ཚོགས་ལམ་ནས་སེལ་ཐུབ་པའི་རེ་བ་
ཞུ་བཞིན་ཡོད་ལ་སེལ་ཐུབ་པ་དགོས་རེད་བསམ་
བཞིན་འདུག དེ་བཞིན་ས་ཁུལ་འགའ་ཤས་ནང་
ས་གནས་འཐུས་ཚོགས་ཚུགས་མ་ཐུབ་པའི་
གནས་སྟངས་དེ་ཡང་ཐེངས་འདིར་བཅའ་ཁྲིམས་
བསྐྱར་བཅོས་ཕྱིན་པ་དེས་བཅའ་ཁྲིམས་དོན་ཚན་
༧༨ ནང་གསེས་གཉིས་པའི་ ༼ཁ༽ དེར་བསྒྱུར་
བཅོས་བཏང་ཐུབ་པར་བརྟེན་ས་གནས་གཞན་
ནང་དུའང་འཛུགས་ཐུབ་རྒྱུའི་རེ་བ་ཞུ་བཞིན་ཡོད།
ང་ཚོའི་ཁ་གཏད་དེ་རྒྱ་ནག་སྲིད་
གཞུང་རེད། རྒྱ་ནག་སྲིད་གཞུང་དེ་འགོ་ཁྲིད་མི་
འགའ་ཤས་ཀྱིས་ཟིན་ནས་བསྡད་ཡོད། རྩ་བའི་ཆ་
ནས་འདས་པའི་ལོ་ ༣༠ ནང་རྒྱ་ནག་གི་གནས་
བབ་སྔར་དང་མི་འདྲ་བར་ཧ་ཅང་ཤུགས་ཆེ་རུ་
ཕྱིན་ཡོད། དཔལ་འབྱོར་དང་དམག་དོན། ཆབ་
སྲིད་དབང་ཆ་སོགས་ཕྱོགས་གང་ཅིའི་ཐོག་ནས་
སྟོབས་ཤུགས་ཧ་ཅང་ཆེ་རུ་ཕྱིན་ཟིན། དཔལ་
འབྱོར་ཐོག་ནས་རྒྱ་ནག་དེང་སྐབས་ཨང་གཉིས་
པར་ལྟ་བུར་རྩི་བཞིན་ཡོད། དེ་བཞིན་དམག་དོན་
ཐོག་འཛམ་གླིང་ནང་ཨང་གཉིས་པ་གསུམ་པ་གང་
རུང་ཞིག་ལ་སླེབས་ཀྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་རྒྱ་ནག་
ནང་དུ་ཡར་རྒྱས་དེ་དག་འོག་འཛམ་གླིང་ནང་ཆབ་
སྲིད་དང་དམག་དོན། དཔལ་འབྱོར་སོགས་ཀྱིས་
གནོན་ཤུགས་སྤྲོད་ཐུབ་པའི་གནས་བབ་ཡོད་པ་
ཡིན་ནའང་། ད་ལྟའི་རྒྱ་ནག་ནང་དཀའ་ངལ་ཆེན་
པོ་དེ་འདྲ་མང་པོ་ཞིག་འཕྲད་བཞིན་པ་དེ་ཡང་ང་
ཚོས་བརྒྱུད་ལམ་ཁག་ནས་ཤེས་ཀྱི་ཡོད། ད་ལྟ་
འགྲོ་བཞིན་པའི་འགོ་ཁྲིད་འཕོ་འགྱུར་གྱི་གནས་

སྟངས་དེ་ཡང་ཕྱིར་གྲགས་བྱེད་མ་ཐུབ་པའི་
གནས་བབ་ལྟ་བུ་དཀའ་ངལ་མང་པོ་ཞིག་འཕྲད་
བཞིན་ཡོད། དཔལ་འབྱོར་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་གནས་
བབ་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་རྒྱ་ནག་ནང་དུ་ངལ་
རྩོལ་བ་ཧ་ཅང་མང་པོར་དཀའ་ངལ་འཕྲད་བཞིན་
ཡོད། ཁྱིམ་སྡོད་ཀྱི་གནས་སྟངས་དེའི་དབང་གིས་
ད་ལྟ་འགའ་ཤས་ཀྱིས་ཚོད་དཔག་བྱེད་སྟངས་
ལ་གཞིགས་ན། རྒྱ་ནག་གྲོང་གསེབ་ཁག་ནས་
རྒྱལ་སའི་ནང་ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་རྒྱ་མི་རིགས་
ཕལ་ཆེར་ས་ཡ་གཉིས་ལྷག་ཙམ་ཡོད་སྐོར་བརྗོད་
བཞིན་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཁྱིམ་སྡོད་ཀྱི་འགྲོ་སྟངས་
དེའི་ཐོག་ནས་རྒྱ་མི་རིགས་གྲོང་གསེབ་ནས་རྒྱལ་
སར་སླེབས་པ་དེ་དག་ལ་ཤེས་ཡོན་དང་རྒས་
ཡོལ། དེ་བཞིན་ངལ་རྩོལ་བ་སྤྱིར་བཏང་གི་ཐོབ་
ཐང་དེ་དག་རག་གི་མེད་པ་དེ་ང་ཚོས་ཤེས་བཞིན་
ཡོད། རྒྱུ་མཚན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱ་ནག་ནང་དུ་
སྤྱི་ཚོགས་དང་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་བརྟན་ལྷིང་མི་ཡོང་
བའི་རྒྱུ་རྐྱེན་གཙོ་བོ་གཅིག་གནས་སྟངས་དེ་དག་
ཆགས་བཞིན་ཡོད།
དེ་བཞིན་ས་ཆའི་བདག་དབང་
ཐོག་ཡིན་ནའང་རེད། ས་གནས་དཔོན་རིགས་
ཚོས་བཙན་དབང་ཐོག་ནས་ས་ཆ་ཧམ་བཤད་
བྱས་པ་སོགས་དཀའ་ངལ་མང་པོ་ཞིག་འཕྲད་
བཞིན་ཡོད། ངལ་རྩོལ་བ་དེ་དག་ཁྲིམས་མཐུན་
གྱི་གནས་བབ་ཐོག་ནས་རྒྱལ་སའི་ནང་སྡོད་མི་
ཆོག་པའི་གནས་སྟངས་དང་ས་ཆའི་བདག་དབང་
སོགས་རྒྱུ་མཚན་མང་པོ་ཞིག་ལ་བརྟེན། ལྐོག་
ཟ་རུལ་སུངས་ཤུགས་ཆེ་རུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་པ་
དང་། ལྐོག་ཟ་རུལ་སུངས་ཤུགས་ཆེ་དྲགས་པའི་
རྐྱེན་གྱིས་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་དགྲ་བོ་དང་པོ་དེ་ལྐོག་
ཟ་རུལ་སུངས་རྩིས་ཀྱི་ཡོད། ད་ལྟའི་རྒྱ་ནག་གི་
ནང་འགྱུར་འགྲོས་ཆེན་པོ་དེ་འདྲ་ཞིག་འགྲོ་བཞིན་
པའི་སྐབས། རྒྱ་ནག་རྒྱལ་ནང་དུ་ནང་བརྟན་ལྷིང་
མི་ཡོང་རྒྱུའི་གཞི་རྩ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་ན། རྒྱ་
ནག་གཞུང་གི་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་ལ་གནོད་འཚེ་
བྱེད་མ་སྲིད་པའི་གནས་སྟངས་མིན་པ་ཞིག་ཀྱང་
མཁས་པ་མང་པོ་ཞིག་གིས་འགྲེལ་བཤད་རྒྱག་
གི་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་གནས་སྟངས་འོག་འབྱུང་
འགྱུར་གྱི་ལོ་ལྔ་བཅུའི་ནང་རྒྱ་ནག་གི་གདོང་ལེན་
བྱེད་དགོས་རྒྱུའི་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་མང་པོ་ཞིག་
དངོས་གསལ་ཆགས་ཡོང་གི་རེད། དངོས་གསལ་
ཆགས་སྐབས་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་དེ་གནས་བབ་
གང་འདྲ་ཞིག་ལ་སླེབས་ཀྱི་འདུག རྒྱལ་སྤྱི་དང་
རྒྱ་ནག་གི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་སྒྲོམ་གཞི་ཆེན་པོ་དེའི་
ནང་བོད་པའི་གནས་སྟངས་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་
ལ་སླེབས་ས་རེད། ང་རང་ཚོའི་གོ་སྐབས་གང་
འདྲ་ཞིག་འཛིན་དགོས་པ་རེད། དེ་དག་གི་ཐོག་
བསམ་བློ་གཏོང་རྒྱུ་གལ་ཆེན་པོ་རེད་བསམ་གྱི་
འདུག གོང་དུ་ལྷན་ཁང་ཁག་གི་ལས་བསྡོམས་
དང་འབྲེལ་བའི་གསལ་བཤད་གནང་སྐབས་ཕྱི་
དྲིལ་བཀའ་བློན་མཆོག་གིས་གསུངས་སོང། སོ་
སོ་ཡིན་ནའང་དུས་རྒྱུན་དུ་དེ་བསམས་ཀྱི་ཡོད།
རྒྱ་ནག་ལ་ནང་ནས་དགྲ་མང་པོ་ཞིག་བྱས། ད་ལྟ་
ཁྱིམ་མཚེས་རྒྱལ་ཁབ་མང་པོ་ཞིག་དང་མ་མཐུན་
པ་གང་ལྟར་རྒྱ་ནག་གི་ལྷོ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་གནས་
སྟངས་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་གནས་སྟངས་
མང་པོ་ཞིག་ཆགས་ཡོང་སྐབས་བོད་པའི་གནས་

ཚུལ་དེ་ཁོང་ཚོས་བསུན་གཙེ་ཆེན་པོའི་ཐོག་བལྟ་
གི་རེད་བསམ་གྱི་འདུག དེ་ལྟ་བུའི་གནས་སྟངས་
ཤིག་གི་འོག་ནས་ང་ཚོ་བོད་པའི་གཙོ་བོ་འཛིན་
སྐྱོང་བཀའ་ཤག་དང་སྤྱི་འཐུས་རྣམ་པ་ཚོའི་ངོས་
ནས་ག་རེ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་འདུག་ཅེ་ན། ང་རང་ཚོ་
བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་ལངས་ཕྱོགས་གང་
ཡིན་པ་དེ་རྒྱ་ནག་མི་མང་ལ་ཁ་གསལ་ཞིག་ངོ་
སྤྲོད་བྱེད་དགོས་རྒྱུ་ཧ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་རེད། རྩ་
བའི་ང་ཚོས་ལངས་ཕྱོགས་གཅིག་བཟུང་ཡོད་
པ་དེ་རྒྱ་ནག་འགོ་ཁྲིད་ཁག་གཅིག་གིས་ཤེས་ཀྱི་
ཡོད། འོན་ཀྱང་མི་མང་གི་མ་ཤེས་ན་ང་ཚོར་ཕན་
ཐོགས་པའི་འགྱུར་བ་དེ་ཡོང་ཐུབ་ཀྱི་མེད། དེར་
བརྟེན་ང་ཚོས་རང་བཙན་རྩོད་ཀྱི་མེད་པ་དང།
གཉིས་སྨན་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་དགོངས་གཞི་དེའི་
ཐོག་ནས་ང་ཚོ་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང། སྐད་
ཡིག ཆོས་དང་རིག་གཞུང། ཁོར་ཡུག་བཅས་
པ་སྲུང་སྐྱོབ་བྱེད་ཆེད་རྩོད་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་རྒྱ་ནག་
མི་མང་དང་འགོ་ཁྲིད་ཚོར་གོ་བརྡ་གསལ་པོ་
སྤྲོད་ཐུབ་པ་བྱེད་དགོས་རྒྱུ་ཧ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་
ཆགས་ཡོད། ད་ལྟ་ང་ཚོ་འདིར་༸སྐྱབས་མགོན་
རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ཐུགས་ཕམ་ཡོང་རྒྱུ་དེ་ང་ཚོ་
ནང་ཁུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་ཞིག་རེད། ནང་ཁུལ་གྱི་
གནས་ཚུལ་དེ་ཡང་ང་ཚོས་རིམ་པས་སེལ་ཐུབ་
རྒྱུར་ང་ཚོས་གྲོས་ཆོད་བཞག་པ་བཞིན་འཛིན་
སྐྱོང་བཀའ་ཤག་དང་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་
ཚོགས་གཉིས་ཀྱིས་ཐུགས་འགན་བཞེས་ཏེ་སྤྱི་
པའི་ལངས་ཕྱོགས་གང་ཡིན་པ་དེའི་ཐོག་འགྲེལ་
བཤད་སྐྱོན་རྒྱུ་དང་མང་ཚོགས་ལ་གོ་རྟོག་སྤེལ་
རྒྱུ་དེ་དག་ཚད་ལྡན་ཞིག་བྱེད་ཐུབ་ན་དགེ་མཚན་
ཡོང་གི་རེད་བསམ་གྱི་འདུག དེ་ལས་ལྷག་པ་
ཞིག་ང་ཚོར་ཕྱི་ལ་གདོང་ལེན་བྱེད་དགོས་རྒྱུ་ཞིག་
ཆགས་ཀྱི་འདུག ང་རང་ཚོའི་ཆིག་སྒྲིལ་གྱི་ནུས་
པ་འདོན་རྒྱུ་དང་བོད་མི་ཡོངས་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་
གཅིག་འགྱུར་ཡིན་པའི་གནས་སྟངས་དེ་འདོན་རྒྱུ་
དང་ཕར་ཕྱོགས་ལ་གོ་བརྡ་སྤྲོད་དགོས་རྒྱུ་ཧ་ཅང་
གལ་ཆེན་པོ་ཆགས་ཡོད། རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་ཚོགས་
ལ་འབྲེལ་བ་བྱས་པ་རེད། ལས་འགུལ་སྣ་མང་
སྤེལ་བ་རེད། འོན་ཀྱང་ང་ཚོའི་རེ་བ་ཡོད་པ་བཞིན་
གྲུབ་འབྲས་ཐོན་གྱི་མེད་པ་གསལ་པོ་རེད། ད་ལྟ་
སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་གིས་གསུང་བཤད་གནང་བ་
བཞིན་ཡུ་རོབ་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་གཙོ་འཛིན་
གཙོ་བོ་སྐུ་ཞབས་བྷ་རོ་སོ་ཞེས་པ་ཁོང་རེད། ཉེ་
ཆར་ཡུ་རོབ་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་དང་རྒྱ་ནག་
གཞུང་དབར་འབྲེལ་མོལ་སྐབས་བོད་དོན་ཤུགས་
ཆེ་གླེང་ཡོད་པའི་གནས་སྟངས་དེ་ཁ་སྔོན་ཚོགས་
གཙོ་ཁུལ་དེར་བསྐྱོད་སྐབས་ཁོང་ཚོས་བོད་དོན་
གླེང་གི་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཐེངས་འདིར་
ཁོང་ཚོས་དེ་མཚུངས་རྒྱ་ནག་འབྲེལ་ཡོད་དཔོན་
རིགས་ཚོ་དང་བོད་དོན་གླེང་བའི་དཔང་རྟགས་
ཤུགས་ཆེན་པོ་རེད། སུད་སི་ཕྱི་སྲིད་ལས་ཁུངས་
ཀྱི་གསུངས་པ་དང། གོང་དུ་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་
གིས་གསུངས་པ་བཞིན་(Human Rights
Watch) འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་བལྟ་ཞིབ་ལྷན་
ཁང་གི་གསུངས་པ་དེ་ལྟ་བུ་ད་བར་བྱུང་མེད། ད་
བར་བྱུང་མྱོང་མེད་པའི་རྒྱལ་ཁབ་མང་པོ་ཞིག་
གིས་བོད་དོན་གླེང་རྒྱུ་རིམ་པས་ཡོང་བཞིན་འདུགཅེས་སོགས་གསུང་བཤད་གནང།

པར་ངོས་བཞི་པ། དབུས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བདུན་རེའི་ལས་རིམ་གསར་ཤོག བོད་ཟླ་ 8

ཚེས་ ༡༡ ཕྱི་ཟླ་ 9

ཚེས་ ༢༦

ལྡི་ལི་དབུས་ཤེས་རིག་དཔར་ཁང་ལ་ཆོད་གན་ཐོག་ལོ་གསུམ་རིང་དྲུང་ཆེའི་ས་སྟོང་གསལ་བསྒྲགས།

༈ ལྡི་ལི་དབུས་ཤེས་རིག་དཔར་ཁང་ལ་ཆོད་གན་
ཐོག་ལོ་གསུམ་རིང་དྲུང་ཆེ་དགོས་ངེས་འདུག་
པར་ཆ་རྐྱེན་ཚང་རིགས་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༢ ཟླ་
༡༠ ཚེས་ ༢༦ འགྱངས་མེད་འཚང་སྙན་འབུལ་
དགོས། སོ་སོའི་ལག་འཁྱེར་གྱི་ངོ་བཤུས་དང་
མཉམ་དུ་འཚང་སྙན་ནང་ཁ་བྱང༌། ཞལ་པར་
ཨང༌། དྲ་ཨང་བཅས་ཁ་གསལ་བཀོད་དེ་འགན་
འཛིན་གྱི་མིང་ཐོག་གཤམ་གསལ་ཁ་བྱང་དང་
དྲ་འཛིན་བརྒྱུད་དུས་ཐོག་གཏོང་གནང་དགོས་
རྒྱུ། གོང་གསལ་དུས་བཀག་རྗེས་འཚང་འབུལ་
རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྩིས་མེད་གཏོང་རྒྱུ་ཡིན།
ལག་འཁྱེར་ངོ་མ་ཞིབ་བཤེར་ཆེད་དངོས་གཞིའི་

རྒྱུགས་སྤྲོད་སྐབས་མཉམ་འཁྱེར་དགོས།
དབྱིན་བོད་གཉིས་ཀྱི་འབྲི་རྒྱུགས་དང་ངག་
རྒྱུགས་ལམ་ནས་གདམ་རྒྱུ་ཡིན། འདེམས་
རྒྱུགས་བྱ་ཡུལ་དང་ཚེས་གྲངས་འཚང་སྙན་
དུས་གཙང་རྗེས་དོ་བདག་སོ་སོར་བརྡ་ལན་
སྤྲོད་རྒྱུ་ཡིན། རྒྱུགས་སྤྲོད་སྐབས་ཀྱི་འགྲོ་
གྲོན་རྣམས་དོ་བདག་རང་ཉིད་ནས་གཏོང་
དགོས་རྒྱུ། ཤེས་དཔར་སྒྲིག་གསལ་བཞིན་
ཟླ་རེའི་གསོལ་ཕོགས་ཕྱོགས་བསྡོམས་སྒོར།
༡༢༨༩༩།༠༠ དང་ལས་ཤག་གོ་སྒྲིག་ཡོད།
དེ་བཞིན་ཕན་ཚུན་གཉིས་མོས་ཀྱི་ཆོད་གན་
སྒྲིག་གསལ་ལྟར་ཐོབ་རྒྱུ།

ཀ༽ དགོས་ངེས་ཆ་རྐྱེན།
༡༽ ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༡།༡༢།༣༡ བར་དྭངས་བླངས་
དཔྱ་དངུལ་ཆ་ཚང་འབུལ་ཟིན་པའི་ཤོག་ངོས་
དང་པོ་དང་མཐའ་མའི་འདྲ་བཤུས། ༢༽ རྒྱ་
གར་སྐྱབས་བཅོལ་ལག་དེབ་དུས་འགྱངས་
ཞུས་པའི་ཤོག་ངོས་དང་པོ་དང་མཐའ་མའི་འདྲ་
བཤུས། ༣༽ རང་ལོ་ ༢༨ ནས་ ༥༠ མ་བརྒལ་
བ་དགོས་རྒྱུ། ༤༽ ངོས་འཛིན་ཡོད་པའི་སྨན་
ཁང་ཞིག་ནས་གཟུགས་ཐང་ལས་འཕེར་ཡིན་
པའི་སྨན་པའི་ངོས་སྦྱོར།

ཁ༽ ལག་འཁྱེར་དགོས་རིགས།
༡༽ གཙུག་ལག་རམ་འབྱམས་པ། MBA/

MA/M.COM/M.SC/MCA

ལེགས་པར་ཐོན་པའི་ལག་འཁྱེར་ཡོད་པ།
༢༽ ཉུང་མཐར་ལོ་གསུམ་རིང་འཛིན་སྐྱོང་གི་
ཉམས་མྱོང་ཡོད་པའི་ལག་འཁྱེར། ༣༽ བོད་
དབྱིན་གཉིས་ཐོག་ཀམ་པུ་ཊར་ཤེས་རྒྱ་ཡོད་
པ། ༤༽ ཚོང་འབྲེལ་གྱི་ལག་འཁྱེར་ཡོད་ན་
དམིགས་བསལ་འབུལ་རྒྱུ་ཡིན། ༥༽ ལས་ཀ་
བྱེད་བཞིན་པ་ཡིན་ན་ལས་ཡུལ་ནས་དགག་བྱ་
མེད་པའི་ངོ་སྦྱོར་དགོས།
གོང་གསལ་ལག་འཁྱེར་དང་
ཡིག་ཆའི་ཐོག་དབུས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་
ཁག་གི་ཟུང་དྲུང་ཡན་ཡང་ན་ས་གནས་འགན་

འཛིན་གང་རུང་གི་དག་མཆན་ངེས་པར་འཁོད་
དགོས་པ་བཅས་ལྡི་ལི་ཤེས་རིག་དཔར་ཁང་
དབུས་ཡིག་ཚང་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༢ ཟླ་ ༩
ཚེས་ ༢༡ ལ།།

The Director
Tibetan Cultural & Religious Pub-
lication Centre
R- 28 & 27, Ramesh Park,
Laxmi Nagar
Delhi- 110092
Tele Fax:- 011-22455634 & 011-
22453672 (O) 011-22013260(R)

E-mail- tcrpc@rediffmail.com &
shepardelhi@gmail.com

བཀའ་ཟུར་རྒྱ་རི་བློ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན་མཆོག་གིས་དམིགས་བསལ་སྐུ་ཚབ་ཀྱི་ལས་དོན་བྱས་རྗེས་ལ་ཨ་རིའི་གྲོས་ཚོགས་གོང་མའི་ནང་སྤྱི་མོས་ཐོག་ཆེ་བསྟོད་ཀྱི་གྲོས་ཆོད་བཞག་པ།
༄༅། ། ཨ་རིའི་གྲོས་ཚོགས་གོང་མའི་ནང་
༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་
དམིགས་བསལ་སྐུ་ཚབ་བཀའ་ཟུར་རྒྱ་རི་བློ་
གྲོས་རྒྱལ་མཚན་མཆོག་གིས་ལོ་མང་རིང་
དམིགས་བསལ་སྐུ་ཚབ་ཀྱི་ལས་ཁུར་ཞུས་པའི་
བྱས་རྗེས་ལ་སྤྱི་མོས་ཐོག་ཆེ་བསྟོད་ཀྱི་གྲོས་
ཆོད་བཞག་ཡོད། དེ་ཡང་གནད་དོན་དེའི་ཐོག་
རྒྱལ་སྤྱིའི་བོད་དོན་ལས་འགུལ་ཁང་གི་འགན་
འཛིན་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཞོན་སྐུ་ཞབས་
གེ་རི་སི་མི་ཐི་ Gare Smith མཆོག་གིས་

གསུང་དོན།
མི་ཚེ་ཧྲིལ་པོའི་རིང་བོད་ཀྱི་
༸སྐྱབས་མགོན་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་མཆོག་དང་
བོད་མིའི་ཆེད་ཞབས་ཞུ་སྒྲུབ་མཁན་གྱི་གང་
ཟག་ཁྱད་པར་བ་ཞིག་གི་བྱས་རྗེས་ལ་དེ་
རིང་གྲོས་ཚོགས་གོང་མས་སྤྱི་མོས་ཐོག་
བསྔགས་བརྗོད་དང་ཆེ་བསྟོད་ཞུ་རྒྱུའི་གྲོས་
ཆོད་བཞག་ཐུབ་པ་ནི་ཁོང་ལ་འོས་ཤིང་
འཚམ་པའི་གུས་འདུད་ཅིག་ཆགས་ཡོད། རྒྱ་
རི་བློ་གྲོས་རྒྱལ་མཚན་མཆོག་གིས་ལོ་ངོ་

བཅུ་ཕྲག་རིང་བོད་ཀྱི་༸སྐྱབས་མགོན་ཏཱ་ལའི་
བླ་མ་མཆོག་གི་ཐུགས་ཀྱི་འཆར་སྣང་དེ་དག་
ལ་གཞུང་འབྲེལ་མི་སྣས་རྒྱབ་སྐྱོར་ཐོབ་རྒྱུར་
གྲུབ་འབྲས་ཧ་ཅང་ཡག་པོ་ཐོན་ཡོད། ཐེངས་
འདིར་ཁོང་ལ་ཆེ་བསྟོད་ཀྱི་གྲོས་ཆོད་འཇོག་
ཐུབ་པ་དེ་ནི་འོས་ཤིང་འཚམ་པ་ཞིག་ཆགས་
ཡོད། གང་ཡིན་བརྗོད་ན་ཁོང་གིས་སྔ་མོ་ནས་
བོད་ཀྱི་གནད་དོན་དེ་ཨ་རིའི་སྲིད་གཞུང་ནང་
དང་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་གོ་རྟོགས་རྒྱ་
ཁྱབ་ཏུ་སྤེལ་རྒྱུ་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་ཤུགས་ཆེ་ཐོབ་

ཆེད་ཨ་རིའི་གྲོས་ཚོགས་ཀྱིས་ནུས་ཤུགས་
འདོན་ཐུབ་རྒྱུ་ཡིན་པ་གསལ་བཤད་ཐུབ་ཡོད།
ཅེས་གསུངས།
སྤྱིར་ཨ་རིའི་གྲོས་ཚོགས་གོང་
མའི་ནང་གྲོས་ཆོད་དེ་བཞིན་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༢ ཟླ་
༩ ཚེས་ ༡༣ ཉིན་གྲོས་ཚོགས་གོང་མའི་ཕྱི་
འབྲེལ་ལས་དོན་ཚོགས་ཆུང་གི་ཚོགས་གཙོ་
སྐུ་ཞབས་ཇོན་ཀེ་རི་ Sen. John Kerry
མཆོག་གིས་གྲོས་ཚོགས་གོང་མའི་ནང་ངོ་སྤྲོད་
གནང་ཡོད་ཀྱང། གྲོས་ཆོད་དེར་རྒྱབ་སྐྱོར་

གནང་མཁན་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་སྐུ་ཞབས་
རི་ཆ་ཌི་ལུ་གར་Sen. Richard Lugar
མཆོག་དང་། ཌེ་ནི་ཕིན་སི་ཊེ་ཡིན་ Dianne
Feinstein མཆོག པེ་ཊིཀ་ལི་ཧེ་Patrick
Leahy མཆོག ཇོན་མེ་ཀེན་ John Mc-
Cain མཆོག ཇོ་སེབ་ལི་བྷར་མེན་ Joseph
Lieberman མཆོག བྷར་བྷ་ར་བོཀ་སར་
Barbara Boxer མཆོག མཱཀ་ཀི་རིག་
Mark Kirk མཆོག མཱཀ་ཨུ་ཌཱལ་ Mark
Udall མཆོག་བཅས་ཡིན་འདུག་པ་བཅས།།

སུད་སི་གཞུང་གིས་འཛམ་གླིང་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་སུ་བོད་དོན་གླེང་རྒྱུའི་ཁས་ལེན་གནང་བ།

༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༢ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡༢ ཉིན་སུད་
སི་གྲོས་ཚོགས་བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚོགས་པའི་
Members of the Parliamentary

Group on Tibet འཐུས་མི་རྣམས་ཀྱིས་སུད་
སི་གྲོས་ཚོགས་ནང་དྲི་བའི་དུས་ཚོད་ཀྱི་གོ་སྐབས་
བཟུང་སྟེ་བོད་ཀྱི་གནད་དོན་གླེང་ཡོད། དེ་ཡང་
སྐབས་དེར་སུད་སི་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་མང་
གཙོ་ཚོགས་པའི་Social-Democratic Par-
ty གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་སྐུ་ཞབས་མར་ཊིན་ནེབ་
MP Martin Naef མཆོག་གིས་སུད་སི་གཞུང་
གིས། བོད་ནང་གི་གནས་སྟངས་དེ་བཞིན་སླར་ཡང་
ཇེ་ཞན་ཇེ་སྡུག་ཏུ་འགྲོ་བཞིན་པར་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་
ཡོད་མེད་དང། འདི་ལོའི་ཕྱི་ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡༠ ནས་ ༢༨
བར་སུད་སི་གྲོང་ཁྱེར་ཇི་ནི་ཝེའི་ནང་ཚུགས་བཞིན་
པའི་འཛམ་གླིང་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་འགྲོ་བ་

མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་ལོ་འཁོར་ལྷན་ཚོགས་ཐེངས་ ༢༡
སྐབས་འདིར་བོད་ནང་དུ་བོད་མིའི་འགྲོ་བ་མིའི་
ཐོབ་ཐང་གི་གནས་སྟངས་ཐོག་སུད་སི་གཞུང་

གིས་སེམས་འཚབ་ཀྱི་རྣམ་པ་འདོན་འཆར་ཡོད་
མེད་ཀྱི་དྲི་བ་ཞུས་ཡོད་པ་མ་ཟད།
ལྗང་ཁུ་ཚོགས་པའི་གྲོས་
ཚོགས་འཐུས་མི་སྐུ་ཞབས་མ་ཡཱ་གྷ་རབ་
Maya Graf མཆོག་ནས་གསུང་དོན།
འཇིག་ཉེན་མི་རིགས་སྲུང་སྐྱོབ་མཐུན་
ཚོགས་ Society for Threatened
People ཀྱིས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༢ ཟླ་ ༨ ཚེས་
༡༤ ཉིན་སྤེལ་བའི་འབོད་སྐུལ་གྱི་ཞུ་ཡིག་
ནང། དེང་སྐབས་བོད་ནང་བོད་མིའི་འགྲོ་བ་
མིའི་ཐོབ་ཐང་ཐོག་ཧ་ཅང་སེམས་འཚབ་བྱེད་
དགོས་པའི་གནས་སྟངས་ཤིག་ཆགས་ཡོད་

པ་དང། བོད་མི་ཚོས་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་
གི་གནས་སྟངས་ཐོག་འཕྲད་བཞིན་པའི་དཀའ་
ངལ་དེར་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་ཚོགས་ནས་རྒྱབ་སྐྱོར་
གནང་རོགས་ཞེས་འབོད་སྐུལ་ཞུ་བཞིན་པ་
དང་། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་ནང་དུ་དམ་
བསྒྲགས་ཅན་གྱི་སྲིད་བྱུས་ལག་བསྟར་བྱེད་
བཞིན་པ་དེ་མྱུར་དུ་མཚམས་འཇོག་ཡོང་ཆེད་
རྒྱ་ནག་གཞུང་ལ་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་ཚོགས་ནས་
གནོན་ཤུགས་སྤྲོད་དགོས་པའི་རེ་འདུན་འདོན་
རོགས་ཞེས་འབོད་སྐུལ་ཞུས་དང་ཞུ་མུས་ཡིན་
ཞེས་སོགས་འཁོད་ཡོད།
ཅེས་གསལ་བཤད་གནང་རྗེས་སུད་
སི་ཕྱི་སྲིད་བློན་ཆེན་སྐུ་ཞབས་ཌི་ཌེར་བྷུར་ཁལ་
ཊར་ Didier Burkhalter མཆོག་གིས་ལན་
འདེབས་གནང་བའི་ནང་སུད་སི་གཞུང་གིས་བོད་
ཀྱི་གནད་དོན་ཐོག་སེམས་འཚབ་ཡོད་པ་མ་ཟད།
བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་གྱི་ལས་གཞི་ཁག་གཅིག་ལག་
བསྟར་བྱེད་བཞིན་པའི་སྐོར་གསལ་བཤད་གནང་
དོན། དེ་རིང་ཁྱེད་ནས་གང་གསུངས་པ་དེ་ནི་ང་
ཚོས་སེམས་འཚབ་བྱེད་བཞིན་པའི་གནད་དོན་
ཞིག་ཆགས་ཡོད། སུད་སི་གཞུང་གིས་ Swiss
Federal Council བོད་ནང་གི་གནས་སྟངས་
ཐོག་སེམས་འཚབ་བྱེད་བཞིན་ཡོད། ལྷག་པར་དུ་
བོད་མིས་རང་ལུས་མེར་སྲེག་བཏང་བའི་གནས་

ཚུལ་ཇེ་མང་དུ་འགྲོ་བཞིན་པ་དེར་སེམས་འཚབ་ཧ་
ཅང་ཐོག་དོ་སྣང་བྱེད་བཞིན་ཡོད། སུད་སི་གཞུང་
གིས་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་དང་བོད་རིགས་གནས་
སྡོད་བྱེད་སའི་ས་ཁུལ་གྱིས་གཙོས་རྒྱ་ནག་ནང་གི་
གཞི་རྩའི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གནས་སྟངས་ཐོག་
ཧ་ཅང་སེམས་འཚབ་བྱེད་བཞིན་ཡོད། དེར་བརྟེན་
སུད་སི་གཞུང་ནས་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་འབྲེལ་ཡོད་
དཔོན་རིགས་དང་ལྷན་གནད་དོན་དེ་དག་ཐོག་གྲོས་
མོལ་བྱས་དང་བྱེད་མུས་ཡིན་པ་མ་ཟད། རྒྱ་ནག་
གཞུང་ནས་རྒྱ་ནག་ནང་གི་གྲངས་ཉུང་མི་རིགས་
ཀྱི་ཆོས་དད་དང་སྨྲ་བརྗོད་སོགས་ཀྱི་རང་དབང་ལ་
བརྩི་བཀུར་ཞུ་དགོས་པའི་རེ་འདུན་བཏོན་ཡོད། ང་
ཚོས་རྒྱ་ནག་གཞུང་དང་ལྷན་གནད་དོན་དེ་དག་
ཐོག་བགྲོ་གླེང་མཐའ་མ་དེ་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༡ ཟླ་ ༣ ནང་
སུད་སི་རྒྱལ་ས་བྷན་ Berne ནང་བྱུང་ཡོད།
ཕྱོགས་མཚུངས་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་
ཐང་གི་གནས་སྟངས་ཐོག་སུད་རྒྱ་ཡུལ་གཉིས་ཀྱི་
བློན་ཆེན་གནས་ཚད་ཐོག་ནས་བགྲོ་གླེང་ཡང་བྱུང་
ཡོད་པ་ནི་དཔེར་ན། སུད་སི་ཕྱི་འབྲེལ་ལས་དོན་
ཚན་པའི་དྲུང་ཆེ་མཆོག་གིས་འབྲེལ་ཡོད་རྒྱ་ནག་
དཔོན་རིགས་དང་ལྷན་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༢ ཟླ་ ༧ ནང་
འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་གནད་དོན་སྐོར་གླེང་མོལ་
གནང་ཡོད། ཅེས་ལན་འདེབས་གནང་ཡོད།
གཞན་ཡང་ཕྱི་སྲིད་བློན་ཆེན་མཆོག་

ནས་འཛམ་གླིང་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ནང་
བོད་དོན་གླེང་སློང་གནང་འཆར་ཡོད་མེད་སྐོར་
གྱི་དྲི་བར་ལན་འདེབས་གནང་དོན། བདུན་ཕྲག་
འདིའི་ནང་དབུ་འཛུགས་གནང་བའི་འཛམ་གླིང་
མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་
ལྷན་ཚོགས་ཐེངས་ ༢༡ སྐབས་ང་ཚོས་བོད་ནང་
གི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་གནད་དོན་གླེང་རྒྱུ་མ་
ཟད། སུད་སི་གཞུང་གི་ཕྱི་འབྲེལ་ལས་དོན་ཚན་
པས་རྒྱ་ནག་རྒྱལ་ས་པེ་ཅིང་དུ་རྟེན་གཞི་བྱས་པའི་
སུད་སི་གཞུང་ཚབ་བརྒྱུད་གནད་དོན་དེ་དག་ཐོག་
ཁ་གསལ་དང་གཟབ་ནན་ཐོག་ཞིབ་འཇུག་བྱ་རྒྱུ་
ཡིན། འདས་པའི་ཟླ་ ༡༢ ནང་སྟེ་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༡
ཟླ་ ༩ ནང་དང་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༢ ཟླ་ ༦ ནང་པེ་ཅིང་དུ་
ཡོད་པའི་སུད་སི་གཞུང་ཚབ་མཆོག་གིས་བོད་ནང་
དངོས་སུ་ཕེབས་ཏེ་གནས་སྟངས་རྟོག་ཞིབ་གནང་
ཡོད། དེར་བརྟེན་སུད་སི་གཞུང་ནས་བོད་ནང་གི་
གནས་སྟངས་ཐོག་མུ་མཐུད་དོ་སྣང་བྱེད་བཞིན་
ཡོད། ཅེས་ལན་འདེབས་གནང་ཡོད།
འོན་ཀྱང་སུད་བོད་མཛའ་འབྲེལ་
ཚོགས་པས་ The Swiss Tibetan
Friendship Association སུད་སི་
གཞུང་ནས་རྒྱ་ནག་དང་ཐད་ཀར་བོད་ཀྱི་གནད་
དོན་གླེང་དགོས་པའི་རེ་འདུན་འདོན་བཞིན་ཡོད་
པ་བཅས།།

སྐུ་ཞབས་ཀེ་སུ་དར་ཤན་མཆོག་སྐུ་ཚེའི་འཕེན་པ་རྫོགས་པར་གྲོས་ཚོགས་སུ་མྱ་ངན་གུས་འདུད་ཞུས་པ།

༄༅། །རྒྱ་གར་ཨར་ཨེ་སི་ཨེ་སི་ RSS ཚོགས་པའི་གཙོ་འཛིན་སྐུ་ཞབས་ཀེ་སུ་དར་ཤན་མཆོག་ Mr Kuppalli Sitaramayya Sudarshan སྐུ་ཚེའི་འཕེན་པ་རྫོགས་པར་སྐབས་བཅོ་ལྔ་པའི་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་ཚོགས་དུས་བཞི་པའི་སྐབས་བཀའ་ཤག་དང་སྤྱི་འཐུས་རྣམ་པས་མྱ་ངན་གུས་འདུད་ཀྱི་གྲོས་ཆོད་བཞག་ཡོད། དམ་པ་ཁོང་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༢ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡༥ ཉིན་དགུང་གྲངས་ ༨༡ ཐོག་ཆ་ཏི་སི་གྷར་ Chattisgarh མངའ་སྡེའི་ནང་རའི་པུར་ Raipurགྲོང་ཁྱེར་དུ་སྐུ་ཚེའི་འཕེན་པ་རྫོགས་པའི་ཡིད་སྐྱོའི་གནས་ཚུལ་ཐོན་ཡོད། སྤྱིར་དམ་པ་ཁོང་ནི་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༣༡ ཕྱི་ཟླ་ ༦ ཚེས་ ༡༨ ཉིན་རའི་པུར་གྲོང་ཁྱེར་རྒྱ་གར་བྲམ་ཟེའི་རིགས་སུ་འཁྲུངས་ཡོད། ཁོང་ནས་དགུང་ལོ་ ༩ ཐོག་ཨར་ཨེ་སི་ཨེ་སིའི་ཚོགས་པའི་ནང་མཉམ་ཞུགས་གནང་ཡོད་པ་བཅས།།

བོད་ཟླ་ དབུས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བདུན་རེའི་ལས་རིམ་གསར་ཤོག པར་ངོས་ལྔ་པ། 8

ཚེས་ ༡༡ ཕྱི་ཟླ་ 9

ཚེས་ ༢༦

ནོར་ཝེ་བོད་ཀྱི་རླུང་འཕྲིན་ཁང་གི་ལས་ཁུངས་གསར་པ་དབུ་འབྱེད་གནང་བ།

༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༢ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༢༤ ཉིན་རྡ་
ས་གངས་སྐྱིད་རྭ་སྟོད་བླ་བྲང་གི་ཡང་སྟེང་དུ་ནོར་
ཝེ་བོད་ཀྱི་རླུང་འཕྲིན་ཁང་གི་ལས་ཁུངས་གསར་
འཛུགས་ལེགས་གྲུབ་ཟིན་པ་དེ་བཞིན་བོད་མི་མང་
སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་གིས་དབུ་འབྱེད་
གནང་ཡོད།
དེ་ཉིན་སྔ་དྲོ་ཆུ་ཚོད་ ༡༠ ཐོག་སྐུ་
མགྲོན་གཙོ་བོ་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་
གཙོ་སྤེན་པ་ཚེ་རིང་མཆོག་དང་། ཕྱི་དྲིལ་བཀའ་

བློན་བདེ་སྐྱིད་
ཆོས་དབྱངས་
མཆོག བོད་
མི་མང་སྤྱི་
འཐུས་ཁག་
གཅིག ནོར་
ཝེ་བོད་ཀྱི་རླུང་
འཕྲིན་ཁང་

གི་འགན་འཛིན། ཚོགས་མི། ཚོགས་པ་ཁག་གི་
སྐུ་མགྲོན། འབྲེལ་ཡོད་ལས་བྱེད་བཅས་ཁྱོན་མི་
གྲངས་ ༤༠ བརྒལ་བ་ལྷན་འཛོམས་ཀྱི་ཐོག་མར་
སྐུ་མགྲོན་གཙོ་བོ་མཆོག་གིས་སྣང་གསལ་ཞལ་
ཕྱེ་གནང་། དེ་རྗེས་ཕྱི་དྲིལ་བཀའ་བློན་མཆོག་དང་
སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་གིས་གསུང་བཤད་
གནང་ཡོད། རྩ་བའི་ནོར་ཝེ་བོད་ཀྱི་རླུང་འཕྲིན་ཁང་
ནི་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༦ ལོར་ནོར་ཝེ་བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་
ཚོགས་པ་སོགས་ཀྱིས་གསར་འཛུགས་དང་ནོར་

ཝེ་གཞུང་ལ་དེབ་སྐྱེལ་ཞུས་པའི་གཞུང་འབྲེལ་
མིན་པའི་རང་དབང་ཅན་གྱི་རླུང་འཕྲིན་ལས་ཁང་
ཞིག་ཡིན་པ་མ་ཟད། རླུང་འཕྲིན་ཁང་དེ་ནས་ཉིན་
ལྟར་ཆུ་ཚོད་ཕྱེད་ཀའི་རིང་བོད་དོན་དང་འབྲེལ་
བའི་གནས་ཚུལ་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁྱོན་ལ་བོད་སྐད་དང་
རྒྱ་སྐད་ཐོག་དྲ་རྒྱ་དང་སྲུང་སྐར་བརྒྱུད་རྒྱང་སྲིང་
ཞུ་མུས་ཀྱིས་ད་ལྟའི་ཆར་སྒྲ་འཇུག་ཁང་གཉིས་
སོགས་ལས་ཁུངས་ཀྱི་མ་ལག་ཆ་རྐྱེན་ལྡན་ཡོད་
པ་བཅས།།

ཡུ་རོབ་དང་རྒྱ་ནག་ཚོང་འབྲེལ་ལྷན་ཚོགས་འཚོགས་བཞིན་པའི་ལས་ཁུངས་མདུན་དུ་བདེན་པའི་མེ་ལྕེ་སྐོར་བསྐྱོད་ལས་འགུལ་སྤེལ་སྐབས་རྒྱ་རིགས་ཀྱིས་རྒྱབ་སྐྱོར་ཤུགས་ཆེ་གནང་བ།

༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༢ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༢༠ ཉིན་
བྷེལ་འཇམ་ཁུལ་གྱི་བདེན་པའི་མེ་ལྕེ་སྐོར་བསྐྱོད་
ཉིན་བཞི་པར་ཡུ་རོབ་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་འཐུས་མི་
ཁག་གཅིག་དང། གྲོང་སྡེ་སྤྱི་ཁྱབ། བྷེལ་འཇམ་
གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་འཐུས་མི། དེ་བཞིན་བོད་རྒྱ་
མཐུན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་མི་རྣམས་ཀྱང་མཉམ་
ཞུགས་ཀྱིས་བོད་མིའི་བདེན་པའི་འཐབ་རྩོད་ལ་
གདུང་སེམས་མཉམ་སྐྱེའི་རྒྱབ་སྐྱོར་གྱི་རྣམ་པ་
ཤུགས་ཆེ་བཏོན་ཡོད།
དེ་ཡང་བདེན་པའི་མེ་ལྕེ་སྐོར་
བསྐྱོད་ཉིན་མཐའ་མ་དེ་སྦར་སིལ་ནང་ཚོགས་
པའི་ཡུ་རོབ་སྤྱི་མཐུན་དང་རྒྱ་ནག་དབར་ཚོང་

འབྲེལ་ལྷན་ཚོགས་ཚོགས་སའི་མདུན་དུ་གནང་
ཡོད། བདེན་པའི་མེ་ལྕེ་སྐོར་བསྐྱོད་སྐབས་
བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཐུབ་བསྟན་དབང་ཆེན་
ལགས་ཀྱིས་གཙོས་སྐུ་ཚབ་དོན་གཅོད་དངོས་
གྲུབ་རྡོ་རྗེ་ལགས་དང། སྦར་སིལ་རྒྱལ་སྤྱིའི་
བོད་དོན་ལས་འགུལ་ཁང་གི་འཛིན་སྐྱོང་འགན་
འཛིན་སྐུ་ཞབས་ཝིན་སེན་ཊི་མེ་ཊེན་(Vin-
cent Metten) ལགས། བོད་རྒྱ་མཛའ་
འབྲེལ་ཚོགས་པའི་རྒྱ་མིའི་འཐུས་མི་སྐུ་ཞབས་
(Zhang Sili) ལགས་བཅས་ཀྱིས་གསུང་
བཤད་གནང་ཡོད། སྐབས་དེར་བོད་མི་མང་སྤྱི་
འཐུས་ཐུབ་བསྟན་དབང་ཆེན་ལགས་ཀྱིས་བྷེལ་

འཇམ་ཁུལ་དུ་བདེན་པའི་མེ་ལྕེ་སྐོར་བསྐྱོད་ཀྱི་
ལས་འགུལ་དེ་བཞིན་ལམ་ལྷོང་འདོད་བློ་ཁེངས་
པ་ཞིག་བྱུང་ཡོད་སྐོར་གསུངས་པ་དང་ཆབས་
ཅིག སྦར་སིལ་སྐུ་ཚབ་དོན་གཅོད་དང། བོད་
དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚོགས་པའི་ཚོགས་མི། བྷེལ་
འཇམ་ཁུལ་དུ་གནས་སྡོད་བོད་རིགས་བཅས་
ལས་འགུལ་འདིའི་ནང་མཉམ་ཞུགས་དང་རྒྱབ་
སྐྱོར་གནང་བར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུས་ཡོད། དེ་
བཞིན་སྐུ་ཞབས་ཝིན་སེན་ཊི་མེ་ཊེན་ལགས་
ཀྱིས་གསུང་དོན། དེ་རིང་གི་ང་ཚོའི་བདེན་པའི་
མེ་ལྕེ་སྐོར་བསྐྱོད་ཀྱི་ལས་འགུལ་འདི་ཡུ་རོབ་
སྤྱི་མཐུན་དང་རྒྱ་ནག་དབར་ཚོང་འབྲེལ་ལྷན་

ཚོགས་འཚོགས་བཞིན་པ་དང་དུས་གཅིག་
འཁེལ་ཡོད་སྟབས་ལས་འགུལ་འདི་དམིགས་
བསལ་གྱི་གལ་གནད་ཅན་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད།
ངས་བདེན་པའི་མེ་ལྕེ་སྐོར་བསྐྱོད་ཀྱི་ལས་
འགུལ་འདིར་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་། ལས་འགུལ་འདི་
བཞིན་ཡུ་རོབ་ཁུལ་དུ་ལམ་ལྷོང་ཡོང་བའི་སྨོན་
འདུན་ཡོད་ཅེས་གསུངས་ཡོད། སྐབས་དེར་རྒྱ་
རིགས་འཐུས་མི་སྐུ་ཞབས་ (Zhang Sili)
ལགས་ཀྱིས་བོད་མི་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་ནག་གཞུང་
གི་དྲག་གནོན་ཅན་གྱི་དབང་བསྒྱུར་ལ་ངོ་རྒོལ་
གྱི་འཐབ་རྩོད་ལ་གདུང་སེམས་མཉམ་སྐྱེ་དང།་
་ དེ་བཞིན་ཁོང་གིས་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་དྲག་

གནོན་ཅན་གྱི་སྲིད་བྱུས་རྐྱེན་པས་བོད་མི་གཞོན་
སྐྱེས་མང་པོས་རང་ལུས་མེར་སྲེག་བཏང་སྟེ་ཚེ་
སྲོག་བློས་གཏོང་གནང་དགོས་བྱུང་ཡོད་པར་བློ་
འཚབ་ཡོད་སྐོར་གསུངས་ཡོད། མཐའ་མ་དེར་
སྐུ་ཚབ་དོན་གཅོད་དངོས་གྲུབ་རྡོ་རྗེ་ལགས་ཀྱིས་
རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་ཚོགས་དང་གཞུང་གི་ངོས་ནས་རྒྱ་
ནག་གཞུང་གིས་བོད་ཐོག་འཛིན་པའི་དྲག་གནོན་
ཅན་གྱི་སྲིད་བྱུས་འཕྲལ་དུ་མཚམས་འཇོག་
དགོས་པ་དང་། བོད་མི་རྣམས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་
དེ་སེལ་རྒྱུར་ཡུན་རིང་གནས་ཐུབ་པའི་ཐབས་
ལམ་ཞིག་འཚོལ་དགོས་པའི་གནོན་ཤུགས་སྤྲོད་
དགོས་པའི་འབོད་སྐུལ་ཞུས་ཡོད་པ་བཅས།།

རྒྱལ་སྤྱིའི་ཧི་མཱ་ཅལ་ཞང་ཞུང་སྐད་རིགས་དང་རིག་གཞུང་གི་ཚོགས་འདུ།

༄༅། །འདི་གར་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་དགེ་
བཤེས་སྨོན་ལམ་མཐར་ཕྱིན་ལགས་ཀྱིས་བཏང་

གནས་ནང་འཁོད་དོན། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༢ ཟླ་ ༩ ཚེས་
༦ ནས་ཚེས་ ༨ བར་ཉིན་གསུམ་རིང་རྒྱལ་སྤྱིའི་

ཧི་མཱ་ཅལ་ཞང་ཞུང་སྐད་རིགས་དང་རིག་གཞུང་གི་
ཚོགས་ཆེན་རྒྱ་གར་བྱང་ཕྱོགས་ཧི་མཱ་ཅལ་མངའ་
ཁུལ་སི་མོར་རྫོང་ཁོངས་གཡུང་དྲུང་
བོན་གྱི་གདན་ས་ཆེན་མོ་དཔལ་གཤེན་
བསྟན་སྨན་རིའི་གླིང་གི་དཔེ་མཛོད་ཁང་
དུ་ལོ་ཙཱ་བ་རིན་ཆེན་བཟང་པོའི་ཡི་གེ་
རིག་གཞུང་ཚོགས་པའི་གོ་སྒྲིག་དང།
དབུས་གཡུང་དྲུང་བོན་འཛིན་སྐྱོང་
ཚོགས་པའི་མཐུན་འགྱུར་འོག་ཞང་ཞུང་
མཁས་དབང་གར་ཞྭ་བ་ཚེ་རིང་རྡོ་རྗེས་
འགན་བཞེས་ཀྱིས་ཚོགས་གནང་ཡོད།
དབུ་འབྱེད་དང་མཇུག་བསྡོམས་
མཛད་སྒོ་གཉིས་ཀར་གཡུང་དྲུང་བོན་
གྱི་བསྟན་པའི་གཙུག་རྒྱན་སྐྱབས་རྗེ་
སྨན་རིའི་ཁྲི་འཛིན་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་

གདན་ཞུས་ལྟར་ཆེད་ཕེབས་ཀྱིས་གསུང་བཤད་
གནང་བ་མ་ཟད། དབུ་འབྱེད་མཛད་སྒོའི་སྐུ་མགྲོན་
གཙོ་བོར་ཧི་མཱ་ཅལ་མངའ་སྡེའི་སྤྱི་ཁྱབ་བློན་ཆེན་
པེ་རམ་ཀུ་མར་དྷུ་མར་མཆོག་གིས་དེང་སྐབས་ཧི་
མ་ལ་ཡའི་རི་རྒྱུད་དུ་གྲགས་པའི་ས་གནས་ཁག་
ནས་ཕ་མེས་ཞང་ཞུང་གི་སྐད་རིགས་བདག་སྐྱོང་
དང་ཉམས་ཞིབ་ཚུལ་མཐུན་དགོས་སྐོར་སོགས་ཀྱི་
གསུང་བཤད་གནང།
དངོས་གཞིའི་ཚོགས་འདུའི་སྐབས་
རྒྱ་བལ་འབྲུག་གསུམ་སོགས་ནས་ཕེབས་པའི་
མཁས་དབང་ཁག་དང་། ཧི་མཱ་ཅལ་གཙུག་ལག་
སློབ་གཉེར་ཁང་གི་ཁུ་ནུ་དང། གར་ཞྭ། སྤྱིའི་ཏི་
སོགས་ཀྱི་ཞིབ་འཇུག་སློབ་མ་མང་པོ་ཞིག་བཅས་
ནས་གཡུང་དྲུང་བོན་གྱི་བསྟན་འབྱུང་ངོ་སྤྲོད། སོ་
སོའི་ཆོས་རིག་དང་ཡུལ་གོམས་གཤིས་ལུགས།

སྐད་ཡིག་སོགས་མང་པོ་ཞིག་གནའ་དུས་ཞང་
ཞུང་གི་རང་ལུགས་མ་ཉམས་པ་ཡིན་སྐོར་གྱི་རྩོམ་
ཡིག་སྒྲོགས་སྦྱང་སོགས་བགྲོ་གླེང་ཞིབ་རྒྱས་
གནང་ཡོད།
ཚོགས་འདུའི་འགན་ཁུར་བ་ཞང་ཞུང་
མཁས་དབང་གར་ཞྭ་བ་ཚེ་རིང་རྡོ་རྗེས་ ༡༩༦༨
ལོར་ཐོག་མར་སྐྱབས་རྗེ་སྨན་རིའི་ཁྲི་འཛིན་སོ་
གསུམ་པ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་སྔ་ནས་ཞང་བོད་སྒྲ་
སྡེབ་སྣང་གསལ་སྒྲོན་མེ་མཇལ་རྒྱུ་བྱུང་བ་ནས་
བཟུང་། ད་བར་ཞང་ཞུང་གི་སྐད་རིགས་དང་རིག་
གཞུང་ལ་ཞིབ་འཇུག་གིས་རྩོམ་ཡིག་ཁག་རྒྱ་གར་
དང་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཐོག་འགྲེམས་སྤེལ་གནང་ཡོད་པ་མ་
ཟད། ད་ལྟ་ལོ་ཙཱ་བ་རིན་ཆེན་བཟང་པོའི་ཡི་གེ་རིག་
གཞུང་ཚོགས་པའི་ཚོགས་གཞོན་གྱི་འགན་ཁུར་
བཞེས་བཞིན་ཡོད་པ་བཅས།།

ཁལ་མུཀ་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ནང་བོདཀྱི་ཉིན་མོ་སྲུང་བརྩི་ཞུས་པ།

༄༅། །ཁལ་མུཀ་བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚོགས་པ་
Friends of Tibet Societyཐོག་མ་གསར་
འཛུགས་གནང་སྟེ་མི་ལོ་ ༢༠ འཁོར་བའི་དུས་དྲན་
སྲུང་བརྩི་ཞུ་ཆེད་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༢ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༢༡
ཉིན་ཁལ་མུཀ་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ Kalmyk
Republic ཀྱི་རྒྱལ་ས་ཨི་ལི་སི་ཏའི་ Elista ནང་
བོད་ཀྱི་ཉིན་མོ་སྲུང་བརྩི་གཟབ་རྒྱས་ཞུས་ཡོད། ཉིན་
དེར་བོད་དོན་བགྲོ་གླེང་ཚོགས་པ་དང་བོད་བརྒྱུད་
ནང་ཆོས་ངོ་སྤྲོད། དེ་བཞིན་བོད་མིའི་ཐུན་མིན་རིག་
གཞུང་འགྲེམས་སྟོན། བོད་ཀྱི་གནས་སྟངས་སྐོར་
གཏམ་བཤད། བོད་དང་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་
ཆེན་པོ་མཆོག་གི་སྐུ་པར་འགྲེམས་སྟོན་སོགས་
གོ་སྒྲིག་གནང་སྟེ་དུས་དྲན་གྱི་མཛད་སྒོ་སྲུང་བརྩི་
གཟབ་རྒྱས་ངང་ཞུས་ཡོད།

དེ་ཡང་མཛད་སྒོ་དེ་བཞིན་ཁལ་མུཀ་
བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚོགས་པ་གསར་འཛུགས་
གནང་མཁན་དང་ཚོགས་གཙོ་གཅིག་ལྕོགས་ལྕམ་
སྐུ་ཨེན་ཊོ་ནི་ན་ཀོ་ཀུའི་ཝ་ Mrs. Antonina
Kookueva ལགས་ཀྱིས་དབུ་འབྱེད་མཛད་སྒོའི་
གསུང་བཤད་ནང་། ཚོགས་གཙོ་མཆོག་ཕྱི་ལོ་
༡༩༩༡ ལོར་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་འཐུས་མི་ཡིན་སྐབས།
བོད་ཀྱི་༸སྐྱབས་མགོན་ཏཱ་ལའི་བླ་མ་མཆོག་དང་
ཐོག་མར་མཇལ་འཕྲད་བྱུང་བ་དང། དེ་རྗེས་ཕྱི་ལོ་
༡༩༩༢ ལོར་ཁལ་མུཀ་བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚོགས་
པ་གསར་འཛུགས་གནང་སྟེ་ད་ཆ་མི་ལོ་ ༢༠ ཧྲིལ་
པོ་སོང་རིང་བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་གྱི་ལས་འགུལ་རྒྱ་
ཆེ་སྤེལ་དང་སྤེལ་མུས་ཡིན་སྐོར་ཞིབ་ཕྲ་ངོ་སྤྲོད་
གནང་། དེ་རྗེས་སྐུ་ཚབ་དོན་གཅོད་ངག་དབང་རབ་

རྒྱས་ལགས་ཀྱིས་བོད་མི་ཡོངས་ཀྱི་ཚབ་ཞུས་ཏེ་
ལྕམ་སྐུ་མཆོག་གིས་ད་བར་ལྷག་བསམ་ཟོལ་མེད་
ཀྱི་བོད་དོན་ལ་གདུང་སེམས་མཉམ་སྐྱེའི་རྒྱབ་སྐྱོར་
གནང་བར་སྙིང་ཐག་པ་ནས་བཀའ་དྲིན་རྗེས་དྲན་
ཞུས་པ་དང་སྦྲགས། བཀའ་དྲིན་རྗེས་དྲན་མཚོན་
སླད་ལྕམ་སྐུ་མཆོག་ལ་སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་
ཞལ་ཐང་གཅིག་དང་མཇལ་དར། དེ་བཞིན་བོད་མིའི་
སྒྲིག་འཛུགས་ཕྱི་དྲིལ་བཀའ་བློན་མཆོག་གི་ཐུག་
རྗེ་ཆེ་ཞུའི་ཕྱག་བྲིས་ཤིག་བཅས་ཕྱག་རྟགས་སུ་
ཕུལ། གཞན་ཡང་སྐབས་དེར་སྐུ་ཚབ་དོན་གཅོད་
ཀྱིས་ཁལ་མུཀ་བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚོགས་པའི་
ཚབ་ཞུས་ཏེ་དུས་དྲན་མཛད་སྒོ་དང་སྟབས་བསྟུན།
ཁལ་མུཀ་ནང་པའི་དབུ་ཁྲིད་ཏེ་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་
གིས་མི་ལོ་ ༢༠ རིང་ཁུལ་དེར་བོད་བརྒྱུད་ནང་

བསྟན་དར་འཕེལ་གནང་བའི་བྱས་རྗེས་ལ་ཆེ་བསྟོད་
ཞུ་ཆེད་མཇལ་དར་དང་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་
ཆོས་རིག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་བཀའ་བློན་པདྨ་ཆོས་
འབྱོར་མཆོག་གིས་འཚམས་འདྲིའི་ཕྱག་བྲིས་ཤིག་
ཀྱང་ཕུལ་ཡོད། རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ནས་ཀྱང་སྐབས་
དེར་བོད་མིའི་བདེན་པའི་འཐབ་རྩོད་སྐོར་གྱི་གསུང་
བཤད་གནང་བ་མ་ཟད། འབྱུང་འགྱུར་ཡང་བོད་མི་
ཚོའི་ལས་འགུལ་ལ་
མུ་མཐུད་རྒྱབ་སྐྱོར་
ཞུ་རྒྱུ་སོགས་ཀྱི་
གསུང་བཤད་གནང་
ཡོད། དེ་ཡང་འདི་
ཟླའི་ཚེས་ ༢ ཉིན་བོད་
མིའི་མང་གཙོའི་དུས་

དྲན་དང་སྟབས་བསྟུན། རྒྱལ་ས་ཨེ་ལི་སི་ཏེའི་ནང་
ཨུ་རུ་སུའི་སྐུ་ཚབ་དོན་གཅོད་ངག་དབང་རབ་རྒྱས་
ལགས་དང་བོད་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་གི་འགན་འཛིན་
དགེ་བཤེས་ལྷག་རྡོར་ལགས་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་
བདེན་པའི་མེ་ལྕེ་སྐོར་བསྐྱོད་ཀྱི་ལས་འགུལ་ཐོག་
མར་འགོ་འཛུགས་གནང་ཡོད་པ་བཅས།།

པར་ངོས་དྲུག་པ། དབུས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་བདུན་རེའི་ལས་རིམ་གསར་ཤོག བོད་ཟླ་ 8

ཚེས་ ༡༡ ཕྱི་ཟླ་ 9

ཚེས་ ༢༦

དམིགས་བསལ་ཚོགས་ཆེན་ཐེངས་གཉིས་པ་བཞུགས་སྒར་རྡ་སྟེང་བོད་ཁྱིམ་ཚོགས་ཁང་དུ་དབུ་འཛུགས་གནང་བ།

༄༅། །ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༢ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༢༥ ནས་ ༢༨
བར་ཉིན་བཞིའི་རིང་འཚོགས་རྒྱུའི་བཙན་བྱོལ་
བོད་མིའི་བཅའ་ཁྲིམས་དོན་ཚན་ ༥༩ པའི་འོག་

དམིགས་བསལ་ཚོགས་ཆེན་ཐེངས་གཉིས་པ་རྡ་
སྟེང་བོད་ཕྲུག་ཁྱིམ་སྡེའི་ཚོགས་ཁང་ཆེན་མོའི་ནང་
དབུ་འཛུགས་གནང་ཡོད།
དེ་ཡང་གོང་ཚེས་ཉིན་གྱི་སྔ་དྲོའི་ཆུ་
ཚོད་ ༩།༢༠ ཐོག་སྐུ་མགྲོན་རྣམ་པ་དང་ཚོགས་
བཅར་བ་རྣམ་པ་རྡ་སྟེང་བོད་ཁྱིམ་ཚོགས་ཁང་
ནང་གི་བཞུགས་གྲལ་དུ་འཁོད་རྗེས་རྣམ་གྲྭ་ཕན་
བདེ་ལེགས་བཤད་གླིང་གི་དགེ་འདུན་པ་རྣམས་

ཀྱིས་༸རྒྱལ་བའི་སྐུ་པར་མཐོང་གྲོལ་རིན་པོ་ཆེ་
དུང་རྒྱ་སེར་སྦྲེངས་དང་བཅས་ཚོགས་ཁང་དུ་
གདན་ཞུས་ཀྱིས་བཞུགས་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེར་འཁོད་
མཚམས། ཆེས་མཐོའི་ཁྲིམས་ཞིབ་ཁང་གི་ཁྲིམས་
ཞིབ་པ་ཆེ་བ་ངག་དབང་འཕེལ་རྒྱལ་མཆོག་དང།
བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཙོ་སྤེན་པ་ཚེ་རིང་
མཆོག སྲིད་སྐྱོང་བློ་བཟང་སེང་གེ་མཆོག བོད་
མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཞོན་མཁན་པོ་བསོད་
ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཆོག་བཅས་ཀྱིས་མཇལ་

དར་སྒྲོན་འབུལ་ཞུས། དེ་ནས་རྣམ་གྲྭའི་དགེ་འདུན་
པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤིས་བརྗོད་གསུང་འདོན་གནང་
རྗེས་རྡ་སྟེང་བོད་ཁྱིམ་སློབ་ཕྲུག་རྣམས་ཀྱིས་བོད་

རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་གླུ་རྔ་རོལ་དང་བཅས་
བཏང། དེ་རྗེས་བོད་བསྟན་སྲིད་མི་རིགས་ཀྱི་ཆེད་
རང་སྲོག་བློས་གཏོང་གནང་མཁན་རྒྱལ་གཅེས་
པ་ཕོ་མོ་ཡོངས་ཀྱི་ཆེད་རྗེས་དྲན་གྱི་མྱ་ངན་གུས་
འདུད་དང་ངག་བཅད་སྐར་མ་གཅིག་ཞུས་གྲུབ་
བསྟུན། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་
ཚོགས་གཙོ་མཆོག་གིས་ཚོགས་ཆེན་དབུ་འབྱེད་
ཀྱི་གསུང་བཤད་གནང་བའི་ནང།

དམིགས་བསལ་ཚོགས་ཆེན་ཐེངས་
༢ པ་འདི་ཚུགས་དགོས་དོན་གཙོ་བོ་ནི་བོད་ནང་གི་
ཛ་དྲག་གནས་སྟངས་ལ་ང་ཚོ་བཙན་བྱོལ་བོད་མི་
ཚོའི་ངོས་ནས་གདོང་ལེན་བྱ་ཕྱོགས་སྐོར་གྱི་ཆེད་
དུ་འཚོགས་བཞིན་ཡོད། ད་ལྟ་བོད་ནང་དུ་རྒྱ་ནག་
གཞུང་གིས་འདས་པའི་ལོ་ ༦༠ ནང་བོད་མི་རིགས་
ཀྱི་ངོ་བོ་རྩ་མེད་དུ་བཏང་དང་གཏོང་བཞིན་པའི་མི་
རིགས་མཉམ་བསྲེས་ཀྱི་སྲིད་བྱུས་འོག་མི་འབོར་
སྤོ་ཤུགས་ཀྱི་ལས་གཞི་གཙོ་བོ་གྱུར་པའི་ཆབ་

སྲིད་ཀྱི་རང་དབང་དང་དཔལ་འབྱོར། སྤྱི་ཚོགས།
སྐད་ཡིག ཆོས་དང་རིག་གཞུང། རང་བྱུང་ཁོར་
ཡུག བོད་མིའི་འཚོ་བ་སྐྱེལ་སྟངས་བཅས་ལ་བརྩི་

སྲུང་སྤུ་ཙམ་མེད་ཁར་གཏོར་བཤིག་བྱེད་རྐྱང་བྱས་
སྟབས། བོད་ནང་བོད་མི་ཚོ་བཟོད་ཐབས་བྲལ་ནས་
ད་བར་ང་ཚོས་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་བ་ཤ་ཁྲག་གཅིག་
པའི་བོད་རིགས་ ༥༡ གིས་རྩ་ཆེའི་ལུས་སྲོག་ཡན་
ཆད་བློས་བཏང་གིས་རང་ལུས་མེར་བསྲེགས་
ཀྱིས་ ༤༡ གི་སྐུ་སྲོག་ཤོར་ཡོད་པ་དང་། མེ་མདས་
དམར་གསོད་བཏང་བ། བཙན་བཤེད་ཀྱིས་གར་
སོང་ཆ་མེད་ཕྱིན་པ་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁྲིམས་ཀྱི་འགྲོ་

ལུགས་དང་མ་མཐུན་པའི་བོད་རིགས་མང་དག་
ཅིག་ལ་ཉེས་མེད་བཀག་ཉར་དང་བཙོན་འཇུག་
བྱས་པ་སོགས་དམྱལ་བ་མི་ཡུལ་དུ་འཕོས་པ་ལྟ་
བུའི་དཀའ་སྡུག་ཚད་མེད་མྱོང་བཞིན་ཡོད། མདོར་
ན་ད་ལྟ་བོད་ནང་གསལ་བསྒྲགས་མ་བྱས་པའི་དྲག་
པོའི་ཁྲིམས་གཞིའི་འོག་གནས་ཡོད། ད་ལྟའི་ཛ་
དྲག་གི་གནས་སྟངས་འོག་བོད་རིགས་ཡོངས་ཀྱིས་
དཀའ་སྡུག་ཚད་མེད་མྱོང་བཞིན་པའི་ཡ་ང་བའི་
གནས་སྟངས་འདི་བོད་མི་ཚོས་ནུས་པ་གོང་བུ་
གཅིག་ཏུ་བསྒྲིལ་ནས་གདོང་ལེན་བྱ་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་
ཤིག་ཡིན་ལ་གོ་སྐབས་དེ་བོད་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀྱི་
བོད་མི་ཚོས་དམ་འཛིན་བྱེད་ཐུབ་པ་ཡིན་ན་འགྱུར་
བ་ཆེན་པོ་འགྲོ་སྲིད་པའི་གནས་སྟངས་ཤིག་ཀྱང་
ཡིན་ཞེས་སོགས་དང།
དེ་རྗེས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་སྲིད་སྐྱོང་
མཆོག་གིས་བཀའ་ཤག་གི་གསུང་བཤད་གནང་
དོན། རང་ལུས་མེར་སྲེག་གཏོང་མཁན་ལྔ་བཅུ་ང་
གཅིག་ནས་བཞི་བཅུ་ཞེ་གཅིག་འདས་གྲོངས་སུ་
གྱུར་བ་རེད། དེའི་ནང་ནས་བཞི་བཅུ་ཞེ་གསུམ་བུ་
དང་བརྒྱད་བུད་མེད། དགུང་ལོ་བགྲེས་ཤོས་ ༦༤

དང་ཆུང་ཆོས་ ༡༧ རེད། ཨ་མདོ་རྔ་བ་ཁུལ་ནས་
རང་ལུས་མེར་སྲེག་གཏོང་མཁན་སུམ་ཅུ་བྱུང་
འདུག དེ་མིན་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ལ་ལྷ་སས་གཙོས་བོད་
ཆོལ་ཁ་གསུམ་ནས་རང་ལུས་མེར་སྲེག་གཏོང་
མཁན་བྱུང་འདུག དམིགས་བསལ་རང་ལུས་མེར་
སྲེག་གཏོང་མཁན་ལྔ་བཅུ་ང་གཅིག་བྱུང་ཡོད་པའི་
ཁྲོད་ནས་ལྔ་བཅུ་ཐམ་པ་ན་ནིང་ལོ་ཕྱི་ཟླ་ ༣ ཚེས་
༡༦ ཉིན་ཕུན་ཚོགས་ལགས་ཀྱིས་རང་ལུས་མེར་
སྲེག་བཏང་བ་ནས་བཟུང་ད་ལྟ་བར་ལྔ་བཅུ་ཐམ་པ་
བྱུང་ཡོད། ཚེས་གྲངས་དེ་གནད་འགག་རྩི་བཞིན་
ཡོད། གང་ལ་ཞེ་ན། གསུམ་བཅུའི་དུས་དྲན་ཉིན་
༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་
ཆབ་སྲིད་སྐུ་དབང་ཆ་ཚང་མི་མང་ལ་གསོལ་རས་
སྩལ་གྱི་ཡིན་ཞེས་བཀའ་སློབ་ཕེབས་ཡོད། ཅེས་
དང་། ཡང་མུ་མཐུད་གསུང་དོན།
བཀའ་ཤག་གིས་རང་ལུས་མེར་སྲེག་
ཐོག་གི་ལངས་ཕྱོགས་གང་ཡིན་ཞུས་ན། བཀའ་
ཤག་ཐོག་ནས་ང་ཚོ་ནི་མི་ཞིག་དང་ནང་པ། དེ་
བཞིན་བོད་པ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་དེ་འདྲ་གནང་མི་
དགོས་པ་བྱུང་ན་བསམ་པའི་ཚོར་བ་རང་བཞིན་
གྱིས་ཡོང་གི་ཡོད། དེར་བརྟེན་ཉེན་ཚབས་ཆེ་བའི་
ལས་འགུལ་མ་སྤེལ་རོགས་ཞེས་བཀའ་ཤག་ཐོག་
ནས་འབོད་སྐུལ་རིམ་པས་ཞུས་ཡོད། བོད་ནང་

གི་བོད་མི་ཚོའི་མངོན་འདོད་༸གོང་ས་མཆོག་བོད་
དུ་གདན་འདྲེན་ཞུ་དགོས་པ་དང་། བོད་མིར་རང་
དབང་དགོས། ཞེས་བརྗོད་པ་དེར་རྒྱབ་སྐྱོར་མཐའ་
གཅིག་ཏུ་ཞུ་གི་ཡོད།
རྒྱ་ནག་འཐབ་ཕྱོགས་གཅིག་གྱུར་ལས་ཁུངས་
ཀྱི་བློན་ཆེན་ཐད་ཀར་འགན་འཁྱེར་མཁན་དེ་ལིས་
ཅིང་ཧྭ་ཟེར་བ་དེ་བསྐོས་ཡོད་པ་ཡོངས་བསྒྲགས་
ཆགས་ཡོད། ལིས་ཅིང་ཧྭ་སུ་རེད་ཅེས་ཞུས་ན།
ཁོ་བོ་ཧུ་ཆིན་ཐའོའི་ལག་པ་གཡས་པ་ཡིན། དངོས་
གནས་བྱས་ན་ཁོའི་གནས་རིམ་ཕར་ཏེ་འགྲོ་དགོས་
ཀྱི་ཡོད་པ་རེད་དེ། ཐབས་ཕྱོགས་གཅིག་འགྱུར་གྱི་
བློན་ཆེན་དུ་བསྐོ་རྒྱུར་གོ་གནས་སམ་གནས་རིམ་
ཕྲན་བུ་ཆག་ཡོད་ཅེས་ཟེར་གྱི་ཡོད། ཁོ་རང་གི་
ལས་རོགས་དམིགས་བསལ་སྐུ་ཚབ་རྣམ་པ་དང་
ལྷན་བོད་རྒྱ་འབྲེལ་མོལ་གནང་མཁན་ཀྲུ་ཝེན་ཆོན་
ཚབ་ཏུ་ཀྲང་ཡིང་ཅུན་ཞེས་པ་དེ་བསྐོ་གཞག་བྱས་
ཡོད། དེ་ཡང་གསར་འགྱུར་བརྒྱུད་ལམ་ཁག་གི་
ནང་གནས་ཚུལ་ཐོན་ཡོད། ཀྲང་ཡིང་ཅུན་ཡང་ཧུ་
ཆིན་ཐ་བོའི་མི་ཞིག་ཡིན་ཡོངས་གྲགས་ཆགས་
ཡོད། དེར་བརྟེན་ཐབས་ཕྱོགས་གཅིག་འགྱུར་གྱི་

ནང་ཧུ་ཆིན་ཐའོ་མི་སྣ་དེ་དག་བསླེབས་ཡོད། ཞི་
ཅིང་ཕིང་ཁོ་རང་ལ་ལྟ་བ་གཅིག་ཡོད། བོད་དོན་
དང་ཐད་ཀར་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཕྱི་ཟླ་ ༡༡།༡༢ ནང་
ཕལ་ཆེར་ཁོ་ཚོའི་སྐབས་བཅོ་བརྒྱད་པའི་ཚོགས་
འདུ་ཚོགས་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་ང་རང་ཚོར་ཐད་
ཀར་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་མི་སྣ་གཅིག་ཕལ་ཆེར་
གཏན་འཁེལ་རྒྱུ་ལྟ་བུ་རེད། དེ་སུ་རེད་ཅེ་ན། ཆབ་
སྲིད་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་འགན་འཁྱེར་མཁན་གཙོ་བོ་
དེ་གཏན་འཁེལ་གྱི་རེད། བརྒྱུད་ལམ་དེ་འཐབ་
ཕྱོགས་གཅིག་གྱུར་དང་དེ་ནས་ཆབ་སྲིད་གྲོས་
ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཙསོ་རྒྱ་ནག་གི་བཀའ་ཤག་
ནང་བོད་དོན་སྐོར་ཞུས་ཀྱི་ཡོད། ཆབ་སྲིད་གྲོས་
ཚོགས་ཀྱི་འགན་འཁྱེར་མཁན་སུ་ཡིན་པ་ལྟ་རྒྱུ་
རེད། དེ་དག་རིམ་བཞིན་རྒྱ་ནག་གི་འགོ་ཁྲིད་འཕོ་
འགྱུར་བྱེད་སྐབས་གསལ་པོ་ཆགས་ཀྱི་རེད། འོན་
ཀྱང་བཀའ་ཤག་གིས་ནན་ཏན་ཐོག་ཞུ་རྒྱུར། བོད་
མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་སྲིད་བྱུས་དབུ་མའི་ལམ་
རང་འཇགས་གནས་རྒྱུ་ཡིན་པས་ཐུགས་འཚབ་
མ་གནང་རོགས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། དེ་བཞིན་བཀའ་ཤག་
གི་ཡིག་ངག་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་ནས་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་
ལངས་ཕྱོགས་ཡིན་པ་ཧ་ཅང་གསལ་པོ་ཞུས་ཡོད།
དམིགས་བསལ་སྐུ་ཚབ་བསྐོ་གཞག་བྱ་རྒྱུའི་ཐོག་
བསམ་བློ་བཏང་དང་གཏོང་བཞིན་ཡོད། དེ་བཞིན་

རྒྱ་བོད་འབྲེལ་ལམ་གྱི་ཚོགས་ཆུང་ཞིག་ཡོད་པ་
དེ་ཕྱི་ཟླ་ ༡༢ ཟླ་མཇུག་ལ་འཚོགས་རྒྱུ་ཡིན། ལོ་
རྗེས་མ་རྒྱལ་ཡོངས་མི་མང་འཐུས་མི་ཚོགས་
ཆེན་ཚོགས་རྗེས་རྒྱ་ནག་གི་འགོ་ཁྲིད་བདུན་གྱི་གོ་
གནས་དང་འགན་ག་རེ་ཁྱེར་གྱི་ཡོད་པ་ཁ་གསལ་
ཆགས་ཀྱི་ཡོད།
གསོལ་ཇའི་བར་གསེང་གྲུབ་རྗེས་ཕྱི་
དྲིལ་ལས་ཁུངས་ནས་བོད་མི་ཚོས་རང་ལུས་མེར་
སྲེག་གཏོང་དགོས་དོན་ཅི་ཡིན་ཞེས་པའི་བརྙན་
འཕྲིན་གསར་པ་དང། དེ་བཞིན་བོད་ནང་གི་གླུ་
པ་ཁག་གཅིག་གིས་སྤྱི་ནོར་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་
མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་དང་སྲིད་སྐྱོང་བློ་བཟང་
སེང་གེ་མཆོག་ལ་བསྟོད་གླུ་འབུལ་ལམ་ཞུས་པའི་
བརྙན་འཕྲིན་ཁག་གཉིས་ཚོགས་བཅར་བ་རྣམས་
ལ་བསྟན་ཡོད། ཐེངས་འདིའི་ཚོགས་ཆེན་ནང་
རྒྱལ་ཁབ་ཁག་ ༢༦ ནས་ཁྱོན་མི་གྲངས་ ༤༣༢
ཀྱིས་ཚོགས་བཅར་ཞུས་ཡོད་པ་མ་ཟད། ཐེ་ཝན་
དང་ཨ་རི་ནས་རྒྱ་རིགས་ ༤༨ ཙམ་ཟུར་ཉན་དུ་
ཕེབས་ཡོད་པ་བཅས།།
ཟུར་ཉན་པ་ཐེ་ཝན་རྒྱ་རིགས།